

Republica Moldova
GUVERNUL

HOTĂRÎRE Nr. 824 din 15.12.2009

**Cu privire la aprobarea Planului-cadru intersectorial
gradual pentru combaterea efectelor pandemiei cu
virusul gripal nou A(H1N1) în Republica Moldova**

Publicat : 25.12.2009 în Monitorul Oficial Nr. 191-192 art Nr : 927

În temeiul prevederilor Legii nr. 10-XVI din 3 februarie 2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 67, art. 183), precum și în vederea combaterii efectelor pandemiei cu virusul gripal nou A(H1N1) în Republica Moldova și protejării populației aflate pe teritoriul național și a cetățenilor moldoveni din străinătate împotriva unei pandemii de gripă,

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

- 1. Se aprobă Planul-cadru intersectorial gradual pentru combaterea efectelor pandemiei cu virusul gripal nou A(H1N1) în Republica Moldova (se anexează).**
- 2. Ministerele, alte autorități administrative centrale și instituțiile de stat responsabile de realizarea prezentei hotărâri:
vor întreprinde măsurile necesare pentru executarea integrală și în termenele stabilite a Planului-cadru;
vor elabora și aproba, în termen de 15 zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri, planuri detaliate de acțiuni pentru implementarea Planului-cadru;
vor informa Ministerul Sănătății, anual, pînă la data de 25 ianuarie, despre acțiunile întreprinse.**
- 3. Ministerul Sănătății va generaliza informația recepționată și va raporta Guvernului, anual, pînă la data de 10 februarie, despre executarea prezentei hotărâri.**
- 4. Se recomandă autorităților administrației publice locale să elaboreze planuri teritoriale privind implementarea Planului-cadru intersectorial gradual pentru combaterea efectelor pandemiei cu virusul gripal nou A(H1N1) în Republica Moldova.**
- 5. Cheltuielile aferente implementării cerințelor și normelor stipulate în Planul-cadru intersectorial gradual pentru combaterea efectelor pandemiei cu virusul gripal nou A(H1N1) în Republica Moldova vor fi acoperite din contul și în limitele mijloacelor financiare disponibile în bugetele de toate nivelurile, precum și din sursele agenților economici implicați.**

PRIM-MINISTRU

Vladimir FILAT

Contrasemnează:

**Viceprim-ministru
Ministrul sănătății
Ministrul afacerilor interne
și industriei alimentare**

Ministrul agriculturii

**Ion Negrei
Vladimir Hotineanu
Victor Catan**

Valeriu Cosarciuc

Nr. 824. Chișinău, 15 decembrie 2009.

Aprobat

prin Hotărîrea Guvernului nr.824

din 15 decembrie 2009

PLANUL-CADRU

intersectorial gradual pentru combaterea efectelor pandemiei

cu virusul gripal nou A(H1N1) în Republica Moldova

Capitolul I. Introducere

O pandemie de gripă, cu o răspîndire susținută a cazurilor de gripă și a gravității lor în spațiu și în timp la nivel mondial, se caracterizează prin apariția unui nou virus gripal față de care imunitatea populației este foarte scăzută sau inexistentă. Pandemia poate fi rezultatul combinării virusurilor de origine animală cu cele de origine umană sau poate fi generată în urma mutațiilor progresive ale unui virus de origine animală.

Cazul clasic de extindere a unei pandemii se desfășoară în valuri succesive, cu o perioadă de instalare între 2 și 4 săptămîni și cu o durată de la 8 pînă la 12 săptămîni, la o diferență de cîteva luni sau chiar mai mult. În afară de impactul major asupra sănătății, o pandemie poate provoca pe termen lung:

- a) bulversarea sistemului sanitar din cauza suprasolicitării rapide a serviciilor de sănătate;
- b) afectarea vieții economice și sociale din cauza absenteismului și a impactului psihologic, cu eventuale implicații asupra ordinii de drept;
- c) paralizia parțială a serviciilor esențiale bunei-funcționări a societății și a statului.

În acest context, luînd în considerare recomandările Organizației Mondiale a Sănătății (OMS) și în scopul gestionării eficiente a situațiilor de criză generate de pandemia gripală și minimalizării impactului soldat de efectele negative ale gripei pandemice a fost elaborat Planul-cadru intersectorial gradual pentru combaterea efectelor pandemiei cu virusul A(H1N1) în Republica Moldova.

1. Planul-cadru intersectorial gradual pentru combaterea efectelor pandemiei cu virusul A(H1N1) în Republica Moldova (în continuare – Plan-cadru) reprezintă un document care stabilește modul de planificare și organizare a intervenției autorităților publice centrale și locale, instituțiilor de stat cu atribuții în gestionarea acestui tip de risc.

2. Obiectivul fundamental al prezentului Plan-cadru îl constituie protejarea populației aflate pe teritoriul național și a cetățenilor moldoveni din străinătate împotriva unei pandemii de gripă și vizează îndeplinirea următoarelor atribuții intersectoriale:

- 1) pregătirea autorităților publice centrale și locale, instituțiilor de stat și a populației pentru furnizarea unui răspuns rapid și credibil în cazul unei pandemii de gripă, avînd la bază rezultatele cercetărilor științifice în domeniu;
- 2) detectarea apariției unui nou virus gripal în perioada de alertă a pandemiei, oprirea răspîndirii acestuia și asigurării condițiilor optime de îngrijire a bolnavilor la domiciliu sau, după caz, în spital sau în alte spații special amenajate;
- 3) oprirea pe cît este posibil a fenomenului de răspîndire a virusului pandemic, asigurarea bunei-funcționări a statului, prin exercitarea funcției esențiale de guvernare, asigurarea securității naționale, menținerea ordinii publice și a activităților economice;
- 4) stabilirea atribuțiilor autorităților publice centrale și locale, pentru asigurarea coordonării și conducerii acțiunilor, continuității activității și a funcțiilor de sprijin;
- 5) inventarierea forțelor, mijloacelor și a altor categorii de resurse ce vor fi puse la dispoziția autorităților implicate în managementul riscului, la nivel național și teritorial;
- 6) menținerea încrederii populației în autoritățile publice competente și valorificarea experienței apărute ca urmare a producerii unor evenimente reale și a organizării exercițiilor naționale sau internaționale pe această problematică;

7) respectarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova.

3. Măsurile prevăzute în prezentul Plan-cadru se implementează la nivel național de către autoritățile publice centrale și locale, potrivit hotărârilor Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică și se transpun în practică de către toate instituțiile publice centrale și locale, implicate în managementul situațiilor de urgență, determinate de acest tip de risc.

4. Prezentul Plan-cadru, include:

- 1) structura-cadru a planului de asigurare a continuității activității în cazul unei pandemii, conform anexei nr. 1;
- 2) matricea de resurse aparținând structurilor subordonate/coordonate de Ministerul Sănătății, precum și cele aparținând structurilor sanitare ale autorităților administrației publice locale, conform anexei nr. 2;
- 3) matricea de forțe și mijloace aparținând structurilor Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului Protecției Civile și Situațiilor Excepționale, care pot fi alocate în sprijinul acțiunilor operative de combatere a pandemiei, conform anexei nr. 3;
- 4) date ce trebuie raportate în cadrul componentei de alertă rapidă și răspuns, conform anexei nr. 4;
- 5) date colectate în cadrul componentei de evaluare comprehensivă, conform anexei nr. 5;
- 6) date colectate în cadrul componentei de monitorizare, conform anexei nr. 6.

CAPITOLUL II. Concepția strategică de acțiune

Secțiunea 1

Faze de alertă pe plan internațional

și corespunderea situațiilor la nivel național

5. Situațiile prezentate în prezentul Plan-cadru reiau numerotarea fazelor specificate în nomenclatura de specialitate pentru pandemia de gripă a OMS.

Faze de alertă OMS		Planul național intersectorial	Coordonare și conducere
Cazuri de boală la animale			
Perioada interpandemică OMS			
Faza 1	Nu a fost raportată nici o infecție umană cu virusul gripal care circulă în rândul animalelor	Situația 1	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în colaborare cu Agenția Sanitar-Veterinară pentru Siguranța Produselor de Origine Animală
Faza 2 Epizootia în străinătate – situația 2A	Nu apar noi virusuri care să prezinte risc pentru oameni, deși există un virus de gripă la animale cu un risc substanțial de transmitere la oameni	Epizootia în Republica Moldova – situația 1-2B	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în colaborare cu Agenția Sanitar-Veterinară pentru Siguranța Produselor de Origine Animală și Ministerul Sănătății
Cazuri de boală la oameni			

Perioada de alertă pandemică (prepandemică) OMS			
Faza 3 Cazuri umane izolate în străinătate – situația 3A	Virusul gripal care circulă în rândul animalelor domestice sau sălbatice a produs infecție la om (cazuri rare, izolate, în situația contactelor foarte apropiate) și se consideră o amenințare specifică cu potențial pandemic	Cazuri umane izolate în Republica Moldova – situația 3B	Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică, Ministerul Sănătății
Faza 4 Cazuri grupate delimitate și localizate în străinătate - situația 4A	Virusul gripal recombinat animal sau animal-uman a produs cazuri sporadice sau cazuri grupate de îmbolnăvire la om, dar nu a condus la transmiterea suficientă de la om la om ca să producă epidemii la nivel de comunitate, deși există această posibilitate	Cazuri grupate delimitate și localizate în Republica Moldova – situația 4B	Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică, Ministerul Sănătății
Faza 5 Focare mari de infecție imposibil de controlat în străinătate – situația 5A	Extinderea cazurilor grupate, epidemii produse în cel puțin două țări dintr-o regiune OMS. Cazuri încă localizate geografic, la nivel de comunitate (virusul se adaptează omului)	Focare mari de infecție, imposibil de controlat, care nu depășesc o incidență de 10% – situația 5B	Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică, Ministerul Afacerilor Interne (posibilă instituirea stării de urgență), Ministerul Sănătății (pentru măsurile medico-sanitare)
Perioada de pandemie OMS			
Faza 6	Infecțare rapidă de la om la om în rândul populației, răspândire globală rapidă ¹⁾ în plus față de faza 5, virusul a produs epidemii susținute la nivel de comunitate în cel puțin încă o țară din altă regiune OMS	Focare multiple și extinse în Republica Moldova, incidența depășind 10% – situația 6A	Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică, Ministerul Afacerilor Interne (posibil instituirea stării de urgență), Ministerul Sănătății (pentru măsurile medico-sanitare)
Sfârșitul valului de pandemie OMS			
Faza 7	Perioada postvîrf: Nivelele gripei pandemice în majoritatea țărilor cu supraveghere adecvată au scăzut sub nivelele de vîrf Perioada postpandemică: Nivelele gripei pandemice în majoritatea țărilor cu supraveghere adecvată au revenit la nivelele înregistrate în	Situația 7	Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică, după caz, Ministerul Sănătății sau Ministerul Afacerilor Interne

6. Prima fază a crizei pandemice poate fi reprezentată de oricare dintre fazele descrise mai sus, fără a fi obligatorie succedarea acestora în ordine cronologică. Oricare dintre fazele de alertă poate fi agravată prin apariția concomitentă a altor epidemii gen SRAS (sindrom respirator acut sever) sau gripă sezonieră.

Secțiunea a 2-a

Strategia generală

7. Strategia generală de pregătire și intervenție presupune:

- 1) luarea în considerare în prealabil a unui posibil risc de pandemie de gripă printr-o monitorizare continuă a descoperirilor științifice și tehnologice, printr-o acțiune permanentă de planificare, informare, organizare de exerciții și prin achiziționarea de metode diversificate de protecție și tratament;
- 2) prevenirea apariției și răspîndirii focarelor de gripă în țară, prin depistarea precoce și limitarea lor în cel mai scurt timp posibil;
- 3) cooperarea cu partenerii internaționali: cu OMS, cu Uniunea Europeană (Centrul European pentru Prevenirea și Controlul Bolilor – ECDC), prin informare reciprocă și armonizarea abordărilor statelor europene;
- 4) împiedicarea apariției și răspîndirii pe plan național a unui nou virus adaptat la om, prin măsuri de sănătate publică preventive, după cum urmează:
  - a) depistarea și controlul precoce, de preferință de către rețeaua specializată de epidemiologie, a primelor cazuri de infectare umană, importate sau autohtone și a contactelor acestora, cu ajutorul rețelei de supraveghere epidemiologică;
  - b) limitarea, maxim posibilă a călătoriilor în țări afectate, limitarea deplasărilor, controlul monitorizat la nivelul punctelor de trecere a frontierei;
  - c) limitarea contactelor în locuri cu o mare densitate a populației (diminuarea sau oprirea temporară a transportului în comun, închiderea instituțiilor și unităților de învățămînt, amînarea manifestărilor cultural-sportive sau de altă natură);
  - d) pregătirea pentru utilizarea rapidă a unui vaccin pandemic, administrat în funcție de priorități, corespunzător caracteristicilor epidemiologice atît profesioniștilor care își desfășoară activitatea în medii cu grad ridicat de expunere, cît și persoanelor cu predispoziție specială spre infectare, susceptibile de a dezvolta complicații sau forme grave ale bolii ori de a favoriza răspîndirea epidemiei;
- 5) obligativitatea grupurilor de profesioniști expuși mediului de risc, precum și a populației în general, de a respecta măsurile de protecție și de igienă;
- 6) elaborarea programului de organizare și adaptare a sistemului de sănătate în caz de pandemie:
  - a) organizarea adecvată a triajelor, în sensul izolării la domiciliu sau la spital a pacienților, în cazul creșterii numărului persoanelor îmbolnăvite;
  - b) mobilizarea instituțiilor medico-sanitare publice și sociale, pentru a asigura coordonarea serviciilor de îngrijire atît spitalicească, cît și la domiciliu sau în spații special amenajate a persoanelor afectate,
  - c) mobilizarea la capacitate maximă a instituțiilor medico-sanitare publice, utilizarea optimă a rezervelor de medicamente constituite în prealabil și asigurarea aprovizionării adecvate cu materiale medicale, echipamente de protecție și altele asemenea;
- 7) asigurarea continuității activității statului și a vieții sociale și economice, precum și menținerea ordinii publice și respectarea legii, într-un context dificil:
  - a) menținerea unor condiții de viață adecvate pentru populație, bazate pe solidaritate și susținute de colectivitățile locale;
  - b) menținerea în orice condiții a activităților esențiale pentru continuarea bunei-funcționări a statului, pentru asigurarea securității și protecției populației;
  - c) menținerea securității instalațiilor cu grad ridicat de pericolozitate, în condițiile insuficienței personalului disponibil;
  - d) menținerea ordinii publice și asigurarea respectării legii;

8) susținerea strategiei printr-un efort continuu de comunicare, educare și informare, subsumat contextului geografic și temporal internațional:

a) asigurarea nivelului de pregătire necesar gestionării acestui risc, prin diseminarea periodică a informațiilor autorizate privind riscurile pe care le implică o pandemie, în vederea creării unei culturi de securitate preventivă, de încurajare a solidarității umane, menținerea spiritului civic și a coeziunii sociale;

b) coordonarea procesului de comunicare în vederea garantării coerenței și eficienței informațiilor privind evoluția pandemiei și toate aspectele implicate de aceasta;

9) asigurarea unui consens social permanent în privința principiilor etice de bază;

10) pandemia reprezintă o situație excepțională care va necesita un efort de solidaritate la toate nivelurile și un angajament total din partea profesioniștilor. Într-o astfel de situație, este necesar să se ajungă la un consens în ceea ce privește valorile etice, cum ar fi:

a) datoria societății de a proteja profesioniștii și pe cei expuși riscurilor în timpul exercitării profesiei;

b) acceptarea de către populație a principiului prioritizării de acces la resursele limitate disponibile;

c) eliminarea stigmatizării persoanelor bolnave izolate sau aflate în carantină;

d) conștientizarea de către fiecare cetățean a obligativității de a participa, în limitele posibilităților, la efortul susținut de asigurare a continuității vieții sociale;

11) evaluarea în permanență a gradului de pregătire și dotare a structurilor implicate la toate nivelurile, concretizată prin completarea și actualizarea periodică (la intervale de cel mult 6 luni) a anexelor nr. 3 și nr. 4 la prezentul Plan-cadru;

12) pregătirea serviciilor funerare pentru a face față situației, dacă se impune.

8. Strategia de încetinire a evoluției pandemiei

1) Scopul:

a) câștigarea unei perioade de timp înaintea atingerii punctului culminant al pandemiei, în vederea: creșterii gradului de pregătire, operativitate și dotare a structurilor de intervenție; achiziționării vaccinului gripal pandemic;

completării, în regim de urgență, a stocurilor de echipament de protecție, produse antivirale și a medicamentelor, altele decât antivirale;

pregătirii populației pentru vaccinare, conform strategiei Ministerului Sănătății;

b) organizarea eficientă pentru a face față perioadei de vîrf a pandemiei, reducerea riscului de suprasolicitare a sistemului de sănătate, diminuarea impactului asupra vieții sociale și economice;

c) reducerea în măsura posibilităților a numărului de bolnavi și decese.

2) Obiectivele:

a) limitarea epidemiei pe cît posibil la locul sursei;

b) izolarea bolnavilor identificați pe teritoriul național (cazuri de import sau autohtone);

c) luarea tuturor măsurilor necesare pentru stoparea răspîndirii bolii pe teritoriul țării prin respectarea strictă a barierelor teritoriale, întărirea măsurilor de igienă și vaccinare și altele asemenea.

9. Strategia de intervenție medico-sanitară

1) Pe timp de pandemie și în cazul nivelurilor de gravitate asociate situațiilor 4B - 6 se va aplica o strategie unitară de repartizare a responsabilităților, astfel:

a) pacienții vor fi tratați la domiciliu în momentul declanșării bolii, în măsura în care starea de sănătate a acestora o permite; în cazul agravării bolii va fi asigurată îngrijirea în spital sau în spații special amenajate;

b) sistemul medical va continua să se ocupe și de celelalte patologii, prioritizînd pacienții în funcție de gravitatea bolii;

c) personalul sistemului va fi instruit în prealabil asupra sarcinilor repartizate și a măsurilor stabilite pentru fiecare situație preconizată.

2) Organizarea generală a sistemului de sănătate la nivelul asistenței medicale primare prin:

a) supravegherea și îngrijirea bolnavilor la domiciliu sau locul de izolare desemnat;

b) consultații la solicitare și, în caz de suspiciune, conform definiției de caz, respectarea circuitului de îngrijire a bolnavului și efectuarea vaccinărilor, la necesitate.

Personalul sanitar de la acest nivel va efectua o intensă activitate de educare și informare a populației privitoare la măsurile de prevenție.

3) Organizarea generală a sistemului de sănătate la nivelul asistenței spitalicești se va asigura prin izolarea corespunzătoare a cazurilor aflate în îngrijire, precum și terapia adecvată, în funcție de indicii de gravitate și aspectele clinice ale cazurilor, astfel încât:

a) conducătorii instituțiilor medico-sanitare vor supraveghea respectarea cu strictețe a Protocolului clinic standardizat pentru medicii de familie în gripa A(H1N1) și a Ghidului practic de management al complicațiilor severe la bolnavii cu gripa pandemică cu virusul de tip nou A(H1N1), vor pune în aplicare planurile proprii de organizare a instituției medico-sanitare pentru situația de pandemie;

b) spitalele și secțiile de boli infecțioase, indiferent de tipul de proprietate, vor asigura condițiile de izolare și îngrijire primară a cazurilor preluate, în funcție de starea clinică a pacienților, inclusiv medicația antivirală specifică și/sau de terapie intensivă, în conformitate cu Protocolul clinic standardizat pentru medicii de familie în gripa A(H1N1) și cu Ghidul practic de management al complicațiilor severe la bolnavii cu gripa pandemică cu virusul de tip nou A(H1N1);

c) la solicitarea autorităților medico-sanitare, la nivel teritorial, se vor amenaja spații temporare de consultație sau de îngrijire de scurtă sau lungă durată. Spațiile sînt identificate din timp, putînd fi situate în școli, internate, cămine etc.;

d) se va asigura funcționarea optimă a sistemului informațional, colaborarea interdisciplinară și interinstituțională, precum și protecția personalului propriu;

e) asistența medicală de urgență va repartiza pacienții la serviciile medicale corespunzătoare, în conformitate cu procedurile în vigoare;

f) activitățile specifice de supraveghere epidemiologică desfășurate la toate nivelurile vor fi coordonate la nivel național de către Centrul Național de Sănătate Publică, care va asigura corespondența cu OMS și Centrul European de Prevenire și Combatere a Bolilor.

Personalul din cadrul serviciilor de epidemiologie va fi informat și pregătit periodic în vederea intervenției rapide și unitare în cazul apariției unor situații epidemiologice de genul pandemiei de gripă.

4) Măsuri de igienă și de protecție individuală:

a) se vor lua suplimentar măsuri de igienă (spălarea mâinilor, ventilație, izolare etc.), în funcție de situația epidemiologică, măsuri de „distanțare socială”, cum ar fi, evitarea aglomerațiilor, promovarea muncii la distanță și chiar măsuri radicale, ca închiderea temporară a școlilor și interzicerea manifestărilor sociale, culturale sau de altă natură;

b) folosirea unor dispozitive de protecție respiratorie individuală (măști) – recomandarea utilizării acestora se va face în funcție de contextul epidemiologic, de severitatea bolii, precum și de recomandările OMS, la decizia Ministerului Sănătății; purtarea măștilor simple sau de tipul FFP2, N-95 de către personalul profesionist implicat în acțiunile de intervenție și de publicul larg, se va recomanda în funcție de evidențele științifice existente privind eficiența lor.

5) Administrarea de medicamente antivirale de tip inhibitori de neuraminidază se va monitoriza în permanență de către comunitatea științifică, în vederea elaborării de către Ministerul Sănătății a unor recomandări sau ghiduri de administrare. Ministerul Sănătății va asigura, în limitele posibilităților, disponibilitatea stocurilor necesare tratamentului pentru toate persoanele afectate.

Medicamentele antivirale sînt destinate cu prioritate tratamentului persoanelor afectate și vor fi oferite gratuit. Folosirea preventivă (profilactică) a medicamentelor antivirale se realizează numai la indicațiile Ministerului Sănătății.

Lista medicamentelor alternative care au efect în pandemia de gripă va fi actualizată în raport de evoluția situației, iar medicamentele respective vor fi asigurate, în limitele posibilităților, din import sau din producție autohtonă.

6) Vaccinul este unul dintre cele mai valoroase modalități de a proteja populația pe parcursul unei epidemii sau pandemii.

Avînd în vedere că vaccinul pandemic va putea fi produs doar după izolarea și transmiterea tulpinii virusului de către OMS către companiile producătoare (faza de alertă 5 sau 6 OMS) – ceea ce înseamnă o întârziere de cîteva luni înainte de producerea primelor loturi de vaccin împotriva tulpinii virale pandemice, vor fi puse la dispoziție stocuri de medicamente constituite în prealabil.

Vor fi vaccinate cu prioritate grupurile de persoane cele mai expuse riscului din cauza profesiei lor (mai ales cele din domeniul sănătății și cele cu atribuții în intervenție), personalul serviciilor strategice și esențiale pentru evitarea perturbării vieții economico-sociale și persoanele care, prin natura muncii lor, vin în contact cu un număr mare de oameni. De asemenea, vor fi vaccinate și categoriile de populație sau de grupe de vîrstă cu risc epidemiologic stabilit, persoanele care prezintă un risc ridicat de dezvoltare a unor complicații pe baza unei patologii deja existente și cele susceptibile de favorizarea răspîndirii epidemiei.

În afară de vaccinurile antigripale, se va ține cont și de ansamblul de măsuri de sănătate publică și produse medicale care pot contribui la limitarea efectelor pandemiei.

Abordare:

a) Lista serviciilor / sectoarelor prioritare în timp de pandemie

Servicii / sectoare prioritare

A. Servicii operative

1. Structuri de intervenție aparținînd: Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Apărării, Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Ministerului Economiei, Serviciului de Informații și Securitate, Ministerului Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor, altor instituții

2. Personal medico-sanitar

3. Serviciile voluntare și private implicate în acțiuni de intervenție

B. Autoritățile publice centrale și locale

C. Sectorul economic vital

1. Întreprinderile de apă, epurare, transport și distribuție

2. Centralele electrice, producție, transport și distribuție curent electric

3. Unitățile de producție, transport și distribuție gaze

4. Unitățile de producție, transport și distribuție combustibili lichizi și solizi

5. Transportul de persoane și mărfuri

6. Nodurile feroviare și aeroporturile (civile, militare)

7. Comunicațiile

D. Sectorul producție și distribuție alimente de bază

1. Panificație

2. Lactate

3. Carne

E. Sectorul producție de medicamente și materiale sanitare

F. Serviciile funerare

Abordarea pe etape a vaccinării:

Etapa 1: personalul medico-sanitar și personalul structurilor/serviciilor operative.

Etapa a 2-a: personalul autorităților publice centrale și locale, precum și cel din sectoarele economice vitale.

Etapa a 3-a: personalul din sectoarele de producție-distribuție alimente de bază, de medicamente și materiale sanitare și cel aparținând serviciilor funerare.

Etapa a 4-a: populația generală.

b) Lista grupelor populaționale de risc pentru vaccinare în timp de pandemie (conform OMS și UE)

Grupuri populaționale

- 1. Femei gravide**
- 2. Sugari și copii de 6-35 luni**
- 3. Persoane > 65 de ani**
- 4. Copii de 3-18 ani care au anumite condiții de risc crescut**
- 5. Contactele la domiciliul copiilor < de 6 luni**
- 6. Persoane de 19-64 ani cu anumite condiții de risc crescut**
- 7. Copii de 3-18 ani fără risc**
- 8. Adulți sănătoși de 19-64 de ani**

Abordarea pe etape a vaccinării:

- etapa 1 – grupurile populaționale 1 și 2;**
- etapa a 2-a – grupurile populaționale 3 și 4;**
- etapa a 3-a – grupurile populaționale 5 și 6;**
- etapa a 4-a – grupurile populaționale 7 și 8.**

c) Principii de prioritizare a vaccinării grupurilor de persoane listate:

- 5% personalul din serviciile publice;**
- 30% din categoriile populaționale de risc.**

7) Teste biologice – testele rapide ale stării serologice a pacienților se vor putea efectua numai după ce tulpina virusului pandemic a fost izolată. Testele rapide au ca principal scop utilizarea optimă a vaccinului disponibil (se vor exclude de la vaccinare persoanele care au dobândit o anumită imunitate în urma contactului direct cu virusul (cazuri confirmate și cazuri probabile) și atribuirea activităților cu risc de expunere acelor persoane care au dobândit deja o imunitate în fața virusului.

10. Măsuri internaționale

1) Problematika pandemiei de gripă mobilizează toți actorii sub egida Națiunilor Unite pentru a facilita o acțiune globală, decisivă, coordonată și transparentă. Respectarea angajamentelor Republicii Moldova față de OMS – sănătate umană, Organizația pentru Alimentație și Agricultură și Oficiul Internațional de Epizootie – sănătate animală.

2) Republica Moldova participă activ la efortul colectiv de protejare a populației și de asigurare a continuității vieții economice. Ea va pune la dispoziția rezidenților străini același tip de tratament oferit cetățenilor moldoveni.

3) În cadrul angajamentelor cu OMS Republica Moldova respectă prevederile Regulamentului sanitar internațional (2005). Comunicarea privind alerta și răspunsul se asigură de către Ministerul Sănătății

prin intermediul Punctului Focal Național pentru RSI 2005 din cadrul Centrului Național de Sănătate Publică, care este în legătură permanentă cu Punctul Focal RSI 2005 al OMS.

11. Continuitatea vieții sociale și economice

În cazul unei pandemii principalul obiectiv este asigurarea unei bune funcționări a instituțiilor statului la un nivel cât mai apropiat de cel normal.

1) Strategia națională pentru menținerea activității statului și a vieții sociale și economice la un nivel cât mai apropiat de cel normal are următoarele componente:

a) planurile de asigurare a continuității activității ministerelor în caz de pandemie;
b) planurile cu acțiuni concrete elaborate de către Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Apărării, Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei pentru asigurarea continuității activității economice. Aceste planuri vor fi puse în practică începând cu situația 4B, odată cu amenințarea apariției disfuncționalităților ce pot afecta sectoarele de importanță vitală.

2) Elaborarea planurilor de asigurare a continuității activității în plan teritorial revine autorităților publice, regiilor autonome, companiilor naționale și agenților economici. Acestea vor include măsuri privind:

a) asigurarea protecției personalului prin oferirea mijloacelor de protecție în volum necesar;
b) menținerea serviciilor esențiale (asigurarea hranei, a comunicațiilor, alimentarea cu energie, asigurarea transportului strict necesar, a circulației banilor și a tranzacțiilor) și evaluarea permanentă a nevoilor de bază pentru continuarea activităților.

3) Scenariile de redactare a planurilor pot fi dezvoltate în baza următoarelor ipoteze:

- a) o rată medie de absenteism de 25% pe toată durata valului pandemic (între 8 și 12 săptămâni);
- b) o rată de absenteism de 50% pe durata celor două săptămâni critice ale valului pandemic.

12. Informare, educare și comunicare

1) Menținerea unei relații de încredere absolută între instituțiile statului și populație. Aceasta implică un proces de informare transparent, continuu și bazat pe fapte, care oferă siguranța că autoritățile sînt în măsură să controleze situația atît în ceea ce privește aspectele sanitare, cît și cele de organizare, să atenueze temerile și neliniștea în rîndul populației, precum și evitarea riscului dezinformării sau tulburărilor sociale, care pot conduce la destabilizare.

2) În acest context, obiectivele de comunicare sînt următoarele:

- a) informarea asupra metodelor prin care poate fi limitată răspîndirea bolii;
- b) pregătirea țării în vederea organizării în caz de risc pandemic;
- c) asistență în gestionarea crizei, în menținerea unui mediu de încredere și credibilitate în timpul pandemiei și în perioada revenirii la starea de normalitate.

3) Pentru atingerea obiectivului, procesul de comunicare trebuie să acopere 3 aspecte:

- a) situația sanitară și stadiul pregătirilor;
- b) evoluția bolii și măsuri de limitare a răspîndirii acesteia;
- c) menținerea încrederii în autoritățile publice în ceea ce privește punerea în practică a măsurilor stabilite.

4) Activitățile de educare și informare vor avea drept scop:

- a) satisfacerea cererii de informații asupra riscului de pandemie;
- b) publicarea normelor de igienă și protecție atît pentru personalul vizat, cît și pentru populație;
- c) favorizarea modificărilor comportamentale ale populației;
- d) sensibilizarea în prealabil a populației și furnizarea de informații recente, clare și coerente;
- e) încurajarea actelor caritabile între vecini și responsabilizarea fiecărui cetățean în eventualitatea unui risc.

5) Organizarea procesului de comunicare are un caracter esențial:

- a) comunicarea este coordonată de structura de comunicare și informare publică din cadrul Ministerul Sănătății;
- b) liniile strategice de comunicare sînt stabilite de către Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică, expuse în Planul Național de comunicare în gripa pandemică, aprobat de comisia nominalizată

- și sînt transpuse în practică prin intermediul mass-media, Ministerului Sănătății, Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică și comisiilor teritoriale extraordinare de sănătate publică;
- c) la nivel local, comunicarea este asigurată de către primar, susținut de autoritățile locale, prin intermediul canalelor de informare mass-media;
  - d) în străinătate, informarea cetățenilor moldoveni este asigurată de misiunile diplomatice și coordonată de ambasadori.

În acest context general, fiecare minister pregătește înainte de criză elementele de comunicare corespunzătoare domeniilor de responsabilitate.

13. Măsuri adresate cetățenilor Republicii Moldova din străinătate

- 1) În caz de pandemie este necesar să fie asigurată aplicarea următoarelor măsuri:
  - a) protejarea cetățenilor Republicii Moldova din străinătate;
  - b) reducerea impactului asupra reprezentanțelor din afara țării;
  - c) susținerea efortului internațional de a limita răspîndirea virusului și extinderea bolii.
- 2) Republica Moldova va acorda sprijinul necesar în vederea informării și protejării adecvate a corpului diplomatic aflat în misiune și a cetățenilor Republicii Moldova din străinătate. În baza prezentului Plan-cadru, șefii misiunilor diplomatice și consulare dezvoltă propriul plan, adaptat mediului în care trăiesc.
- 3) Tratamentele antivirale, măștile și mănușile destinate să asigure o acoperire similară cu cea din Republica Moldova vor fi asigurate, cu caracter preventiv, la sediul misiunilor diplomatice.
- 4) Indiferent de situație, planul favorizează tratamentul bolnavilor pe loc.
- 5) La începutul situației 4A, cetățenilor Republicii Moldova din zonele afectate le va fi impusă izolarea la domiciliu, însoțită de îngrijirea medicală necesară.

Secțiunea a 3-a

Principiile de gestionare operațională a crizei

14. Ministerele și alte autorități administrative centrale implicate în gestionarea situației de pandemie au următoarele atribuții.

1) Atribuții generale:

- a) asigură elaborarea și aplicarea prevederilor planurilor de asigurare a continuității activității în situație de pandemie;
- b) pun în aplicare, în domeniul specific de activitate, hotărârile Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică;
- c) sprijină autoritățile administrației publice locale, prin structurile desconcentrate, în rezolvarea oricărei probleme care pune în pericol ori afectează siguranța populației, a bunurilor și a valorilor;
- d) participă la solicitarea Ministerului Afacerilor Interne și Ministerului Sănătății, în domeniul de competență, cu forțe și mijloace pentru limitarea și înlăturarea efectelor generate de pandemie și propun, în domeniul de competență, instituirea unor restricții;
- e) asigură îndeplinirea măsurilor de pregătire a forțelor și mijloacelor proprii și pun la dispoziție, la solicitarea autorităților administrației publice locale, spații necesare cazării și îngrijirii persoanelor;
- f) pun la dispoziția structurilor competente date și informații cu privire la situația operativă din zonele de responsabilitate.

2) Atribuții specifice:

a) Guvernul:

asigură apărarea ordinii de drept, a liniștii publice și siguranței cetățeanului, precum și a drepturilor și libertăților cetățenești, în condițiile prevăzute de lege;

asigură, în modul stabilit, cheltuielile prilejuite de punerea în aplicare a prevederilor planurilor de ridicare în trepte superioare a capacității operaționale a structurilor cu atribuții în domeniu;

în situația în care se impune, la propunerea președintelui Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică, solicită instituirea de către Președintele Republicii Moldova a stării de urgență în zonele afectate.

b) Ministerul Sănătății:

pune la dispoziție capacitățile și rezervele proprii în domeniul ocrotirii sănătății;

alertează sistemul național de ocrotire a sănătății în vederea constituirii mijloacelor de intervenție și solicită Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică aplicarea de măsuri necesare pentru asigurarea stării de sănătate a populației (stare de urgență, carantină și altele asemenea); dispune organizarea ariilor de primire în unitățile spitalicești și ia măsuri pentru suplimentarea capacităților acestora;

dispune, în comun cu Ministerul Economiei, agenților economici suplimentarea medicamentelor necesare protecției populației și structurilor de intervenție;

organizează, în comun cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, aplicarea măsurilor necesare pentru prevenirea și combaterea bolilor comune omului și animalelor, precum și pentru siguranța alimentelor de origine animală;

ia măsuri, cu sprijinul organelor de specialitate, pentru realizarea și respectarea igienei și salubrității locurilor publice și spațiilor special-amenajate pentru persoanele afectate, precum și a produselor alimentare necesare populației;

asigură relaționarea cu instituțiile medico-sanitare publice și private;

asigură mijloace financiare în cadrul fondului epidemiologic republican pentru organizarea măsurilor profilactice și antiepidemice la gripa pandemică.

c) Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei:

elaborează și promovează măsuri de protecție socială a persoanelor aflate în situație de dificultate; mobilizează capacitățile și rezervele proprii în instituțiile rezidențiale, pentru izolarea și tratarea, asigurarea cu medicamente și materiale sanitare, conform normelor, persoanelor bolnave cu gripă; recepționează și distribuie ajutoare umanitare acordate Republicii Moldova pentru ameliorarea situației persoanelor în situație de dificultate.

d) Compania Națională de Asigurări în Medicină:

estimează capacitățile fondului profilactic pentru alocarea resurselor necesare procurării și menținerii stocurilor de medicamente specifice, echipamente medicale, echipamente personale de protecție, dezinfectanți și reactivi pentru diagnosticul de laborator;

asigură cu resurse necesare tratamentul pacienților bolnavi de gripă în condiții de staționar și ambulator;

acoperă cheltuielile pentru elaborarea și editarea materialelor informaționale și educaționale.

e) Ministerul Afacerilor Interne:

coordonează aplicarea măsurilor dispuse prin decretul de instituire a stării de urgență;

dispune activarea structurilor de conducere la nivel național și local, conform planurilor elaborate din timp, în scopul asigurării conducerii unitare a activităților, forțelor și mijloacelor;

elaborează și transmite directiva de acțiune, în baza hotărârii Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică și coordonează forțele participante la misiunile comune de gestionare și rezolvare a situației de criză;

dispune organelor abilitate, în condițiile reglementărilor în vigoare, aplicarea unor restricții;

dispune organizarea și asigurarea cu prioritate a transporturilor de forțe și mijloace destinate acțiunilor și asigură fluența acestora; la instituirea stării de urgență, pune în aplicare măsurile specifice pentru interzicerea sau limitarea circulației rutiere, feroviare, maritime, fluviale și aeriene pe anumite rute;

participă la întărirea pazei și apărării unor obiective de importanță națională;

participă la impunerea măsurilor de menținere a carantinei în zonele cu epidemii și epizootii.

f) Ministerul Apărării:

verifică, actualizează și pune în aplicare planurile proprii de asigurare a capacității de reacție imediată pentru îndeplinirea funcțiilor de sprijin specifice;

participă, la solicitarea autorităților publice centrale, cu forțe și mijloace medicale proprii la limitarea și înlăturarea efectelor pandemiei de gripă;

asigură menținerea capacității operaționale a forțelor Ministerului Apărării care acționează în afara teritoriului național.

g) Ministerul Justiției asigură suportul necesar promovării și adoptării în regim de urgență a actelor normative propuse pe timpul situației de pandemie.

h) Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene:

**intensifică activitățile de promovare pe plan extern a intereselor naționale ale Republicii Moldova și a unei imagini reale privind situația din țară;
informează cu promptitudine și obiectivitate forurile internaționale despre situația creată și evoluția acesteia;**

**menține legătura cu misiunile diplomatice străine acreditate în Republica Moldova;
transmite instrucțiuni misiunilor diplomatice și consulare ale Republicii Moldova pentru obținerea de informații permanent actualizate asupra reacțiilor înregistrate;
aduce la cunoștința mass-media poziția oficială a Guvernului față de situația de criză creată și modalitatea de soluționare.**

i) Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor:

**gestionează capacitățile și rezervele în transporturi și intensifică activitățile specifice de asigurare a nevoilor operative de transport necesare realizării măsurilor;
la instituirea stării de urgență, pune în aplicare măsurile specifice pentru interzicerea sau limitarea circulației rutiere, feroviare, maritime, fluviale și aeriene pe anumite rute;
centralizează, întocmește și pune la dispoziția structurilor centrale/locale de conducere materiale de analiză privind situația din transporturi.**

j) Ministerul Tehnologiilor Informaționale și Comunicațiilor, prin operatorii publici de comunicații aflați în coordonare, asigură, la cererea autorităților competente, completarea sistemelor de transmisiuni proprii forțelor participante cu elemente de comunicații electronice și poștale din cadrul rețelelor naționale.

k) Ministerul Mediului:

**asigură monitorizarea pericolelor și riscurilor ce țin de starea mediului;
asigură elaborarea prognozelor și avertizărilor și informează structurile de stat cu atribuții în domeniul gestionării situațiilor de urgență cu privire la iminența producerii unor fenomene hidrometeorologice periculoase, posibile accidente la construcțiile hidrotehnice și modificări ale calității mediului, inclusiv radioactivității lui.**

l) Ministerul Economiei:

asigură continuitatea producerii, transportului, stocării și furnizării energiei electrice, energiei termice, apei industriale și a apei potabile pentru agenții economici strategici și populației pentru consumul casnic;

**asigură continuitatea producției de bunuri și servicii industriale de utilitate publică către persoanele fizice și juridice și intensifică aplicarea măsurilor de protecție a obiectivelor industriale strategice;
ia măsuri de producere suplimentară de către agenții economici de profil a produselor de strictă necesitate pentru populație, precum și a aparatelor și produselor de tehnică medicală necesare structurilor de intervenție.**

m) Ministerul Finanțelor:

în baza informației prezentate de Ministerul Sănătății privind valoarea pagubelor înregistrate pe timpul perioadei pandemice, înaintează propunerile corespunzătoare, în limitele alocațiilor prevăzute în bugetul public național pe anul respectiv;

**controlează cheltuielile financiare realizate de instituțiile publice pe timpul stării pandemice până la restabilirea stării de normalitate și intensifică acțiunile de combatere a evaziunii fiscale;
stabilește valoarea pagubelor înregistrate pe timpul perioadei pandemice și face propuneri pentru alocarea de fonduri financiare pentru reconstrucție în vederea aducerii situației la starea de normalitate;
propune Primului-ministru alocarea de fonduri financiare suplimentare necesare intervenției și reconstrucției, în baza cererilor transmise de instituțiile publice incluse în plan;
monitorizează, coordonează, controlează cheltuielile financiare realizate de instituțiile publice pe timpul stării pandemice până la restabilirea stării de normalitate și intensifică acțiunile de combatere a evaziunii fiscale.**

n) Ministerul Educației:

ia măsuri sporite de igienă în școli și asigură informarea și educarea elevilor asupra necesității aplicării măsurilor de igienă în școală și în afara acesteia;

monitorizează îmbolnăvirile elevilor și studenților din școli, licee, colegii, universități, internate sau cămine universitare;

pune la dispoziția Ministerului Sănătății spații pentru cazare și îngrijire medicală; ia măsuri de igienă la nivelul taberelor, instruirilor organizate pentru elevi și tineri.

o) Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare:

asigură comunicarea deciziilor Comisiei Europene și recomandărilor Biroului Internațional de Epizootie către autoritățile, instituțiile, asociațiile și patronatele implicate;

elaborează planul de măsuri specifice, în concordanță cu reglementările și recomandările Comisiei Europene și Biroului Internațional de Epizootie, în situațiile în care se constată că evoluția bolii are impact asupra sănătății animalelor, și solicită sprijinul Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică, în cazul în care trebuie aplicate măsuri de combatere a bolii la animale.

p) Ministerul Culturii monitorizează implementarea măsurilor recomandate de Ministerul Sănătății în unitățile turistice.

q) Serviciul de Informații și Securitate pune în aplicare planurile de ridicare a capacității operaționale și de acțiune a structurilor proprii și asigură respectarea măsurilor prevăzute de către Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică.

r) Serviciul Vamal:

asigură instruirea personalului privind măsurile de protecție individuală și dotează instituția cu echipament de protecție, dezinfectante, medicamente;

monitorizează operațiunile de import și export al mărfurilor, inclusiv al produselor de origine animală importate din țările afectate de gripă;

elaborează și aplică proceduri de devamare urgentă a medicamentelor, vaccinurilor, echipamentelor medicale de strictă necesitate în situații urgente;

acordă asistență serviciilor competente plasate provizoriu în punctele de trecere a frontierei, în scopul asigurării măsurilor anti-epidemice și de igienă a transportului.

s) Serviciul Grăniceri:

organizează instruirea Serviciului Grăniceri privind măsurile de protecție individuale și colective și asigură dotarea efectivului cu echipament de protecție, dezinfectante, medicamente;

alertează autoritățile de sănătate publică din teritoriu în vederea identificării persoanelor suspecte/bolnave suspecte la gripă pandemică A(H1N1);

organizează măsuri de izolare a persoanelor bolnave pînă la acordarea asistenței medicale specializate.

t) Instituțiile mass-media:

asigură informarea populației privind situația epidemiologică, tendințele, măsurile de prevenire și regulile de comportament a populației în cazurile apariției în societate, colectivități a gripei pandemice;

oferă spațiu de emisie gratuit pentru proiectele sociale destinate comunicării în gripa pandemică;

asigură informarea permanentă privind situația actuală și a progresului înregistrat în urma măsurilor implementate de către instituțiile abilitate.

15. Gestionarea urgenței de sănătate publică la nivel național

1) Sectorul de sănătate este principalul responsabil în elaborarea și implementarea activităților de răspuns în situație de pandemie. În acest sens, sectorului de sănătate îi revin următoarele atribuții:

a) pune la dispoziție informații autorizate asupra riscului, severității și evoluției pandemiei, precum și asupra eficienței intervențiilor;

b) stabilește prioritățile și continuă să asigure serviciile de sănătate pe timpul pandemiei;

c) acționează pentru reducerea răspîndirii gripei în comunități și în instituțiile medico-sanitare publice (spitale, dispensare și altele asemenea);

d) protejează și sprijină personalul medical pe parcursul pandemiei.

2) Sectorul nonsănătate este important deoarece orice discontinuitate în asigurarea serviciilor esențiale, cum ar fi alimentarea cu apă și electricitate, poate face ca sectorul de sănătate să nu poată funcționa. Toate sectoarele au următoarele obligații:

a) să stabilească reglementări și să consolideze capacitatea de răspuns pentru continuarea activității, în caz de pandemie, prin planificarea exactă a acțiunilor de intervenție;

- b) să prevadă și să planifice alocarea de resurse necesare protejării salariaților proprii și să desfășoare activități de educare în ceea ce privește protecția acestora;
- c) să asigure îndeplinirea funcțiilor de sprijin repartizate, conform dispozițiilor legale și planurilor de cooperare întocmite în acest sens.

3) În situația 1 (cazuri de boală la animale, absența noului virus), situația 2 (epizootie) și situația 3A (cazuri umane izolate în străinătate), Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, în colaborare cu Ministerul Sănătății, conduc, prin comitetele ministerelor pentru situații de urgență, acțiunile privind prevenirea epizootiei și izolarea focarelor de infecție care ar putea apărea ori s-ar putea răspândi pe teritoriul Republicii Moldova.

4) Pentru situația 3A, măsurile de prevenire a apariției bolii în rândul populației din Republica Moldova sînt decise și adoptate de Ministerul Sănătății.

5) Începînd cu situația 3B, controlul operațional al activității de gestionare a cazurilor umane îi revine Ministerului Sănătății, prin hotărîrea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică, care conduce acțiunile din fazele de alertă pandemică. În acest sens, Ministerul Sănătății implementează măsurile adecvate pentru combaterea riscului sanitar, iar în cazul în care aprobarea acestora este de competența Guvernului, propune Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică adoptarea lor.

6) În cazul în care, începînd cu situația 4B, în urma analizei evoluției pe plan național, sînt identificate probleme în domeniul asigurării ordinii și siguranței publice sau menținerii condițiilor de subzistență a populației, Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică poate decide preluarea controlului operațional al activității globale de către Ministerul Afacerilor Interne, urmînd ca gestionarea operațională a problemelor sanitare să revină în continuare Ministerului Sănătății.

7) Prevenirea și managementul urgențelor de sănătate publică se efectuează în strictă conformitate cu prevederile art. 54-62 din Legea nr. 10-XVI din 3 februarie 2009 privind supravegherea de stat a sănătății publice (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.67, art.183).

- 8) Fiecare cetățean va deveni un gestionar al situației de pandemie, după propriile posibilități. Cetățenii trebuie să ia măsuri prin care să se asigure că au acces la informații corecte, precum și la resurse de hrană, apă și medicamente.

În funcție de amploarea evenimentelor, conceptul de solidaritate va fi de natură:

a) civică, prin prestarea muncii de voluntariat în cadrul asociațiilor de profil existente sau în sprijinul profesioniștilor care intervin;

b) de proximitate, între cetățenii din aceeași comunitate, pentru îngrijirea persoanelor izolate și în special a bătrînilor.

9) Gestionarea situației de pandemie în context internațional, sistemul de comunicare:

a) comunicatele externe ale Republicii Moldova se vor face de către Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene;

b) comunicatele Republicii Moldova către Uniunea Europeană și OMS asupra aspectelor operaționale sanitare se elaborează și se transmit astfel:

pentru problematica de sănătate umană: Ministerul Sănătății este punctul național de contact în relația cu diversele instituții internaționale care monitorizează toate aspectele în această problematică:

OMS, Centrul European de Prevenire și Combatere a Bolilor, CDC (Centers for Disease Control Prevention), EuroFlu (WHO/Europe influenza surveillance), Laboratorul de referință în gripă a OMS, Londra, Marea Britanie, Sistemul de avertizare și alertare rapidă (EWRS);

pentru problematica de sănătate animală: Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare este punct național de contact și asigură legătura permanentă cu ECDC și cu OMS.

CAPITOLUL III

Fișe de facilitare a procesului decizional

Secțiunea 1

Metodologia utilizării fișelor de facilitare a procesului decizional

16. Pentru fiecare situație, expusă în capitolul II secțiunea 1 punctul 5 au fost elaborate fișe de facilitare a procesului decizional, grupate în funcție de 17 obiective principale:

- 1) consolidarea organizării la nivel național, ministerial și teritorial;
- 2) evitarea extinderii epizootiei în Republica Moldova și consolidarea monitorizării teritoriale;

- 3) combaterea răspîndirii virusului la animale pînă la eradicarea acestuia;
- 4) prevenirea transmiterii de la om la om;
- 5) înființarea la nivel național a unui grup de lucru, în caz de pandemie;
- 6) asistență și sprijin pentru cetățenii Republicii Moldova din străinătate;
- 7) încetinirea apariției cazurilor de boală pe teritoriul țării;
- 8) asistență și sprijin pentru țările infectate;
- 9) detectarea și semnalarea cazurilor de boală la om pe teritoriul național;
- 10) administrarea cazurilor suspecte, a persoanelor de contact și a bolnavilor;
- 11) limitarea răspîndirii virusului la om;
- 12) încetinirea transmiterii virusului de la om la om pe teritoriul național;
- 13) menținerea serviciilor esențiale pentru supraviețuire;
- 14) evaluarea situației și anticiparea cursului de evoluție;
- 15) informarea publicului larg și a personalului implicat în intervenție;
- 16) înființarea la nivel național a unui grup de lucru în cazul unui nou val de pandemie;
- 17) asistență și sprijin pentru populație.

Fiecare fișă conține două părți:

- a) măsuri majore, din punctul de vedere al impactului și/sau al caracterului lor interministerial, care trebuie analizate cu prioritate;
- b) măsuri auxiliare și măsuri practice.

17. Situațiile 5B-6 pot fi tratate în aceeași fișă, deoarece situația 5B (focare de boală grupate cu o incidență sub 10%, izbucnite în Republica Moldova) corespunde de fapt cu începutul pandemiei; astfel se justifică analiza aceluiași măsuri ca și la situația de pandemie 6. În situația 5B, se vor putea aplica anumite măsuri cu caracter specific numai în zonele infectate, în timp ce în situația 6 ansamblul măsurilor sau marea lor majoritate se va face la nivel național.

18. Măsurile se concretizează în propuneri care se analizează, în funcție de caz și de împrejurări. În caz de nevoie, ele vor fi modificate în funcție de caracteristicile epidemiologice ale virusului, de resursele și dotarea tehnică disponibilă.

19. Există posibilitatea ca scenariile construite în baza acestor fișe să nu corespundă realității, mai ales în momentul izbucnirii pandemiei (proces de amploare în transmiterea virusului de la om la om). Pentru a rezolva astfel de situații incerte și inedite, a fost elaborată o fișă de intervenție rapidă "Risc iminent de pandemie", în care se insistă pe respectarea prevederilor majore în perioada de transmitere, indiferent de starea serviciilor sanitare de pe teritoriul național.

Secțiunea a 2-a

Fișa temelor de dezbatere pentru întîlnirile interministeriale
organizate în cadrul Comisiei Naționale Extraordnare de Sănătate Publică
SUBSECȚIUNEA A

20. În ședințele extraordinare ale Comisiei Naționale Extraordnare de Sănătate Publică organizate începînd cu atingerea nivelurilor de gravitate asociate situației 4B și în cele prezidate de către Primul-ministru va fi luată în dezbatere cu prioritate situația actuală pe plan național și internațional și bilanțul măsurilor aplicate:

- a) stadiul acțiunilor stabilite prin prezentul Plan-cadru și revizuirea principalelor măsuri care au fost deja aplicate (Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Sănătății);
- b) evenimente legate de sănătatea animală în Republica Moldova și în străinătate;
- c) evenimente legate de sănătatea umană atît în Republica Moldova, cît și în străinătate (Ministerul Sănătății), stadiul planului OMS de intervenție în pandemie gripală;
- d) situația epidemiologică în Republica Moldova și în străinătate: numărul de cazuri de boală, țările infectate și cele cu risc de infecție, numărul de cetățeni ai Republicii Moldova din străinătate deja infectați sau expuși riscului de infecție, cartografierea cazurilor de boală și schițele corespunzătoare (Ministerul Sănătății);
- e) informații medicale: eficiența tratamentelor aplicate, informații despre vaccinuri (Ministerul Sănătății);

- f) situația internațională și consolidarea misiunilor diplomatice (Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Sănătății);
- g) consecințe economice și financiare în Republica Moldova și în străinătate (Ministerul Finanțelor, Ministerul Economiei, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene);
- h) impactul asupra vieții și siguranței populației (Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei);
- i) situația campaniilor de comunicare și informare publică, monitorizarea presei și a opiniei publice (Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății).

21. Stadiul de pregătire al unităților administrativ-teritoriale și al operatorilor economici:

- 1) planuri de asigurare a continuității activității ministerelor (toate ministerele și autoritățile administrative centrale);
- 2) sinteza măsurilor adoptate pentru buna funcționare a zonelor economice libere și a companiilor naționale (Ministerul Economiei);
- 3) stadiul elaborării planurilor de asigurare a continuității activității la nivel de administrații publice locale, companii naționale și operatori economici (Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Economiei);
- 4) stadiul elaborării și al punerii în practică a planurilor de urgență elaborate la nivelul municipiilor și raioanelor.

22. Gestionarea măsurilor și monitorizarea rezultatelor cu prezentarea setului de măsuri aplicate imediat sau la termen, mijloacele de monitorizare a rezultatelor și de evaluare a eficacității acestora:

- a) măsuri de sănătate animală (Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare);
- b) măsuri de sănătate umană (Ministerul Sănătății);
- c) măsuri pentru cetățenii Republicii Moldova din străinătate (Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Sănătății);
- d) măsuri pentru continuitatea vieții sociale și economice (Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei);
- e) măsuri pentru asigurarea ordinii publice și a siguranței populației (Ministerul Afacerilor Interne, Serviciul de Informații și Securitate).

Fiecare minister elaborează în prealabil lista indicatorilor operaționali și de capacitate proprii;

f) pregătirea informațiilor necesare pentru personalul implicat în intervenție și pentru populație asupra evoluției situației și a măsurilor luate sau în curs de aplicare (Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății);

g) controlul operațional al acțiunilor la nivel național: propunere pentru o eventuală delegare a unui ministru sau pentru desemnarea unei persoane împuternicite pentru această activitate.

Începând cu situația 4B, controlul operațional al activității globale poate fi exercitat de Ministerul Afacerilor Interne sau de Ministerul Sănătății (potrivit hotărârii Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică), urmînd ca gestionarea operațională a problemelor sanitare să revină în continuare Ministerului Sănătății.

SUBSECȚIUNEA B

Fișă de intervenție rapidă „Risc inevitabil de pandemie”

23. Semnalele de alertă care justifică utilizarea acestei fișe sînt următoarele:

- a) semnalarea bruscă a unei extinderi de mare amploare a bolii pe glob, cu un număr ridicat de cazuri de infecție gripală (peste o sută) și cu posibilitate de transmitere rapidă (extrem de contagioasă);
- b) o rată de agravare a bolii pînă la spitalizare și/sau o rată a mortalității ridicată;
- c) și/sau identificarea cauzei ca fiind un nou virus de gripă extrem de patogen.

În caz contrar, semnalarea unor cazuri de transmitere de la om la om, mai ales în cadrul familial, nu justifică utilizarea acestei fișe, ci se vor aplica măsurile prevăzute mai sus, începînd cu situația 4B.

Măsurile preconizate se vor constitui în propuneri care vor fi analizate pentru fiecare caz și vor fi adaptate situației curente, în caz de necesitate.

SUBSECȚIUNEA B1: Măsuri majore

24. Organizarea intersectorială – evaluarea situației (actualizarea permanentă a situației și a evoluției epidemiei în străinătate și eventual în Republica Moldova):

1) imediat ce se confirmă izbucnirea unei pandemii se va ține o ședință interministerială (Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică) unde se va analiza propunerea ca Ministerul Sănătății (din cauza aspectului predominant medical al crizei) sau, după caz, Ministerul Afacerilor Interne (în cazul în care asigurarea securității populației, a ordinii și siguranței publice sau a continuității vieții socioeconomice devine mai importantă decât organizarea serviciilor sanitare) să exercite controlul operațional global al acțiunilor;

2) convocarea comisiilor teritoriale extraordinare de sănătate publică, după caz, instituirea serviciului de permanență la primării.

SUBSECȚIUNEA B2

25. Măsurile pentru micșorarea răspândirii pandemiei pe teritoriul național se întreprind cu scopul de a reține evoluția epidemiei de la câteva zile până la două-trei săptămâni:

a) pentru a permite organizarea structurilor de intervenție astfel încât consecințele pandemiei să fie reduse la minimum posibil (organizarea serviciilor de ambulanță, fortificarea capacităților medicinei de familie și altor unități medico-sanitare);

b) pentru a câștiga mai mult timp necesar pentru procurarea medicamentelor antivirale și echipamentelor de protecție, vaccinurilor pandemice și vaccinării preventive în caz de pandemie.

1) Ipoteza unei reacții reflexe generale (cu o eficiență mult mai mare, dar cu o perioadă de aplicare probabil mai mică):

a) controlul frontierelor poate fi eficient dacă este aplicat din timp;

b) întreruperea curselor internaționale de pasageri, în special cele aeriene, vectori importanți în transmiterea pandemiei;

c) persoanelor sosite în țară (echipaj și pasageri) după decizia de întrerupere a zborurilor li se vor asigura condiții de izolare (capacitatea de primire este destul de redusă).

2) Ipoteza măsurilor specifice pentru zona geografică unde a izbucnit pandemia de gripă:

a) protecția colectivităților necontaminate din afara țării sau din Republica Moldova; restricționarea transportului în comun în cazul țărilor afectate de pandemie prin transmiterea virusului de la om la om, în funcție de rapiditatea contaminării;

b) suspendarea transportului aerian, maritim și terestru cu țările afectate de pandemie; în cazul pasagerilor aflați în voiaj după luarea deciziei, aceștia vor fi izolați la intrarea în țară (capacitate de primire redusă);

c) suspendarea eliberării vizelor de către Republica Moldova pentru țările atinse de pandemie, iar în cazul țărilor învecinate cu țări afectate de pandemie se vor analiza avantajele și riscurile pe care le presupune o recomandare oficială către cetățenii Republicii Moldova din străinătate de a părăsi țările învecinate cu cele atinse de pandemie, sub control medical, la plecarea din țara respectivă;

d) stabilirea mecanismului prin care se localizează pasagerii care intră în țară;

e) măsurile de tratament profilactic se aplică și pentru cetățenii Republicii Moldova care locuiesc în țările învecinate cu țările atinse de pandemie.

Cazurile de boală sau de posibilă infectare în rîndul cetățenilor Republicii Moldova din străinătate sînt tratate pe loc, în țările respective, cu sprijinul unităților sanitare locale sau, în caz de nevoie, cu sprijinul personalului responsabil de probleme medicale, inclusiv gripă, atașat al corpului diplomatic din țara respectivă și al mijloacelor puse la dispoziția acestuia.

3) Măsurile sanitare majore de analiză înainte de implementare:

a) utilizarea rezervelor de vaccin antigripal pre-pandemic, în funcție de evoluția cercetărilor și/sau de eficacitatea deja constatată, în funcție de concluziile ultimelor expertize în domeniu;

b) demararea producției de vaccin antipandemic de către companiile farmaceutice;

c) implementarea ordinelor ministrului sănătății referitoare la măsurile de vigilență și răspuns la pandemia cu noul virus gripal A(H1N1);

d) organizarea asistenței medicale de urgență prehospitalicească adaptate noilor situații;

e) punerea în aplicare a planurilor de distribuție a medicamentelor și a echipamentelor de protecție.

4) Măsurile-tip barieră:

- a) în timpul fazei inițiale a valului pandemic anumite mijloace de transport în comun local se vor întrerupe sau reduce semnificativ, deoarece reprezintă locuri care facilitează răspândirea virusului (în funcție de virulența virusului și de nevoile locale);
- b) închiderea instituțiilor preșcolare de învățământ, a internatelor și a căminelor;
- c) suspendarea activităților colective: spectacole, competiții sportive, târguri și expoziții și altele asemenea și adaptarea programului activităților religioase;
- d) purtarea de către personalul medical care are grijă de persoanele bolnave sau care intră în contact direct cu bolnavii în mod repetat a măștilor de protecție respiratorie cu capacitate de filtrare înaltă (tip FPP2 sau N95);
- e) activarea și implementarea planurilor de asigurare a continuității activității la toate nivelurile (autoritatea publică centrală și locală, instituțiile publice, agenții economici).

5) Măsuri adiționale și de implementare stabilite de toate ministerele:

- a) stabilirea și difuzarea unei sinteze zilnice a situației de către fiecare minister, în baza indicatorilor operaționali și de capacitate stabiliți în prealabil; monitorizarea și anticiparea dificultăților ce pot surveni pe parcurs și, în acest scop, asocierea tuturor operatorilor relevanți din sectorul aferent;
- b) informarea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene și Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică, prin intermediul misiunilor diplomatice din țările afectate, asupra mijloacelor și măsurilor de combatere a pandemiei aplicate în alte țări;
- c) colectarea și centralizarea cât mai curând posibil a tuturor parametrilor și indicatorilor de monitorizare a situației sanitare, pentru o mai bună adaptare a organizațiilor de intervenție în caz de pandemie;
- d) asigurarea continuității vieții economice, potrivit prevederilor planurilor elaborate de Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor și Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei;
- e) monitorizarea activităților și aprovizionării la nivel local, prin toate componentele sistemului local de management al situațiilor de urgență;
- f) alte măsuri, cum ar fi:

introducerea produselor antivirale în formă finală de prezentare, în cazul achiziționării unor produse în formă vrac (Ministerul Sănătății/Ministerul Economiei – prin unitățile industriale specializate);
implementarea măsurilor de securitate pentru depozitele de medicamente și echipamente de protecție medicală, pentru instituțiile sanitare, farmaciile și pentru medicii din spațiul urban (Ministerul Afacerilor Interne);

organizarea unor piste speciale pentru aterizarea avioanelor suspectate de transportul persoanelor infectate (Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor);

aplicarea unor măsuri specifice de protecție pentru penitenciare (Ministerul Justiției);

repartizarea discretă și individuală a personalului indispensabil pentru funcționarea structurilor esențiale și planificarea substituirii acestuia în număr cât mai mare, în baza unui calcul bine stabilit în prealabil (toate ministerele);

înființarea la nivel național a unui comitet de lucru în caz de pandemie, începând cu situația 4B, măsurile de pregătire se adoptă de către Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică, în baza propunerilor experților (Ministerul Sănătății).

SUBSECȚIUNEA B3

26. Instrucțiuni către administrația publică locală pentru implementarea unei structuri medico-sanitare adaptate:

- 1) o unitate ambulantă pentru tratarea pacienților;
  - 2) centre de coordonare sanitară și socială;
  - 3) redactarea de planuri și extinderea planurilor;
  - 4) organizarea structurilor de primire intermediare, în spațiile identificate în prealabil.
- 27. Toate măsurile de pregătire trebuie aplicate de urgență, iar rezultatele monitorizate:**
- a) verificarea în prealabil a destinației produselor sanitare și a echipamentelor de protecție;
  - b) inițierea și promovarea de către Ministerul Sănătății a unui act normativ privind aplicarea măsurilor de carantină sau izolare, în conformitate cu recomandările OMS;
  - c) fortificarea aprovizionării cu măști (autoritățile publice centrale și locale);

- d) monitorizarea clinico-epidemiologică (Centrul Național de Sănătate Publică și Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul Clinic Republican de Boli Contagioase „Toma Ciorbă”);
- e) difuzarea procedurilor de primire a persoanelor suspecte de infecție către toate instituțiile medico-sanitare aflate în subordinea Ministerului Sănătății și a altor ministere cu instituții medico-sanitare departamentale și private;
- f) fortificarea capacității rețelei de laboratoare pentru diagnosticarea gripei;
- g) în caz de suspiciune de epidemie de gripă, sesizarea imediată a structurilor de monitorizare clinico-epidemiologică (Centrul Național de Sănătate Publică și Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul Clinic Republican de Boli Contagioase „Toma Ciorbă”) și informarea Ministerului Sănătății;
- h) organizarea activităților de primire a pacienților (de preferat în spitale);
- i) îngrijirea bolnavilor existenți și a cazurilor suspecte de boală, conform protocolului de acțiune, stabilit în prealabil, în caz de apariție a unei mutații de virus de gripă cu transmitere la om;
- j) îngrijirea bolnavilor detectați pe drumul de întoarcere în Republica Moldova, conform procedurilor prestabilite;
- k) adaptarea sistemului de “medic de familie” și stabilirea unor măsuri administrative pentru a oferi bolnavilor o îngrijire adecvată;
- l) stabilirea condițiilor de funcționare eficientă a sistemului de transport al persoanelor bolnave, analizelor de laborator și altele asemenea;
- m) primirea de către unitățile medico-sanitare, în situația în care numărul cazurilor suspecte de gripă sporește, numai bolnavi cu forme severe, copii pînă la cinci ani, femei gravide, bolnavi cu maladii cronice, bolnavi imunocompromiși, copii din colectivități închise și familii social vulnerabile, restul bolnavilor vor fi îngrijiți la domiciliu.

28. Ținînd cont de faptul că odată declanșată, pandemia de gripă se poate răspîndi de la o țară la alta pe o perioadă relativ scurtă de timp, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene va întreprinde următoarele măsuri:

- a) îngrijirea pe loc a cetățenilor Republicii Moldova din țările atinse de pandemie, bolnavi sau suspecti de boală, cu sprijinul serviciilor sanitare locale și, în caz de nevoie, cu sprijinul personalului responsabil de problemele medicale, inclusiv gripă, atașat al corpului diplomatic din țara respectivă și al mijloacelor puse la dispoziția acestuia. Produsele și materialele de protecție vor fi livrate conform indicațiilor stabilite în prealabil;
- b) actualizarea informațiilor de pe pagina Internet a Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene privind sfaturile adresate cetățenilor aflați în călătorii în străinătate.

29. Autoritățile administrației publice locale vor întreprinde următoarele măsuri:

- a) consolidarea capacității serviciilor publice de asistență socială a persoanelor vulnerabile, aflate în subordinea consiliilor locale (aziluri de bătrîni, persoane cu dizabilități, copii, persoane care locuiesc singure și altele asemenea);
- b) creșterea capacității operaționale a serviciilor publice de asistență a populației, prin implicarea în acțiunile de acest gen a personalului serviciilor publice/private pentru situații de urgență, a asociațiilor sociale și profesionale, a voluntarilor etc.

30. Toate ministerele vor întreprinde următoarele măsuri:

- a) informarea companiilor care dețin porturi și aeroporturi internaționale, a călătorilor, companiilor de turism și de transport asupra interdicțiilor, restricțiilor și condițiilor particulare care se vor pune în aplicare pentru transportul internațional, potrivit recomandărilor și deciziilor aplicabile la nivel internațional;
- b) informarea populației asupra închiderii grădinițelor și a instituțiilor de educație și învățămînt;
- c) informarea, prin intermediul ministerului în subordinea căruia activează, a personalului medical și paramedical, a unităților medicale, a farmaciștilor, a serviciilor de prim ajutor calificat și a laboratoarelor de analize biomedicale asupra procedurilor de urmat, a mijloacelor de protecție adecvate (măști) și a conduitei adecvate în caz de pandemie de gripă;
- d) informarea publicului larg asupra situației actuale, a regulamentelor ce trebuie respectate și a conduitei de adoptat pe timp de pandemie; în plus, notificarea imediată a populației asupra tuturor simptomelor de gripă și a agravării acestora;

- e) activarea unei linii telefonice dedicate informării populației în legătură cu evoluția pandemiei și a măsurilor adoptate (Ministerul Sănătății, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene și operatorii de telefonie);
- f) încurajarea populației privind asigurarea cu rezerve de alimente neperisabile și de apă potabilă îmbuteliată în sticle.

SUBSECȚIUNEA C: Situații și măsuri

31. Măsurile care figurează în fișele de situație constituie propuneri care se examinează în fiecare caz în funcție de evoluția crizei și se adoptă în forurile decizionale potrivit competenței de aprobare a acestora (Guvernul, Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică).

32. În scopul facilitării procesului decizional, anumite măsuri sînt însoțite de aprecieri pertinente rezultate în urma analizei situațiilor de epidemie sau pandemie.

33. Deciziile Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică de aplicare sau eliminare a măsurilor din fișele de situație se transmit imediat ministerelor responsabile cu implementarea măsurilor în cauză.

SUBSECȚIUNEA C1: Situația 1

Absența răspîndirii noului virus extrem de patogen în rîndul animalelor și al oamenilor (Perioada interpandemică – Faza 1 OMS)

34. Aceste măsuri prezintă un interes permanent pentru siguranța populației și pot fi aplicate începînd cu situația 1, dar și pe parcurs, în diferite alte situații.

Obiectiv: evitarea apariției unei epizootii în Republica Moldova și consolidarea monitorizării teritoriale: monitorizarea răspîndirii virusului de gripă în întreprinderile animaliere sau avicole.

Obiectiv: organizarea unei structuri naționale de intervenție în caz de pandemie:

- a) definirea și testarea capacităților și regulamentelor de prevenire și combatere a pandemiei de gripă;
- b) monitorizarea permanentă a răspîndirii virusului de gripă și a transmiterii de la om la om pe plan mondial;
- c) actualizarea în permanență a planurilor de prevenire și combatere a pandemiei de gripă;
- d) coordonarea unui program de cercetare a pandemiei de gripă și de dezvoltare a mijloacelor de combatere a acesteia.

SUBSECȚIUNEA C2: Situația 2 A

Epizootia în străinătate, provocată de un virus extrem de patogen, fără cazuri umane (Perioada interpandemică – Faza 2 OMS)

35. Măsurile preconizate constituie propuneri de examinat în funcție de fiecare caz în parte:

1) Măsuri majore:

- a) Ministerul Sănătății și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare vor coordona activitatea de prevenire și combatere a epizootiei și a focarelor de gripă;
- b) interzicerea importurilor de animale și de produse din carne din zonele afectate în conformitate cu recomandările Oficiului Internațional de Epizootie și a procedurii de analiză a riscului.

2) Măsuri de protecție specifice întreprinderilor animaliere sau avicole:

- a) stabilirea unor regulamente de vînătoare speciale: metode de pus în practică, limitarea zonelor de vînătoare, interzicerea vînatului și altele;
- b) stabilirea unei strategii de vaccinare în prealabil a speciilor amenințate;
- c) stabilirea unor regulamente specifice pentru circulația animalelor vii și a produselor de origine animală, pentru tîrgurile de animale și produse de origine animală și pentru producătorii de alimente din carne, precum și pentru spații de vînzare, piețe și expoziții, în cazul în care, în urma analizei riscului se constată un risc emitent asupra sănătății publice.

3) Măsuri de implementare și control:

Obiectiv: consolidarea organizării la nivel guvernamental, ministerial și teritorial:

- a) monitorizarea continuă a situației pe plan internațional (Ministerul Sănătății și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare);
- b) acțiuni de informare reciprocă derulate între Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și Ministerul Sănătății (inclusiv structurile teritoriale aflate în subordinea sau în coordonarea acestora),

precum și includerea virusului gripal A(H1N1) în lista bolilor notificabile în cadrul sistemului de alertă comun al Agenției Sanitar-Veterinare și Centrului Național de Sănătate Publică;

c) monitorizarea presei naționale și internaționale; informarea populației (structurile specializate ale Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și Ministerului Sănătății).

Obiectiv: evitarea răspândirii epizootiei în Republica Moldova și consolidarea acțiunilor de supraveghere pe teritoriul național:

a) fortificarea controalelor veterinare și vamale și a poliției de frontieră;

b) fortificarea controalelor privind mișcarea animalelor pe teritoriul țării, în conformitate cu prevederile Legii nr. 231-XVI din 20 iulie 2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor (Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare);

c) dispoziții privind întărirea vigilenței și respectarea normelor de igienă și biosecuritate în fermele de animale, inclusiv pentru personalul care activează în astfel de obiective;

d) evaluarea capacității de diagnosticare și a activităților sanitar-veterinare, în funcție de natura riscurilor survenite;

e) în cazul descoperirii unui nou virus gripal cu potențial pandemic, acesta va fi înregistrat pe lista agenților infecțioși cu grad ridicat de pericolozitate; de asemenea, se vor disemina informații privind limitarea condițiilor de păstrare și utilizare a acestuia în condiții de laborator.

4) Măsuri în caz de gripă A(H1N1) la animale:

a) informarea cetățenilor care călătoresc pe teritoriul Republicii Moldova și a cetățenilor Republicii Moldova stabiliți în străinătate asupra măsurilor de precauție în vigoare în țările atinse de epizootie, în cazul în care s-a constatat posibilitatea de transmitere a virusului nou A (H1N1) de la animale la om;

b) informarea personalului, a vânătorilor și a medicilor veterinari asupra riscurilor gripei și a normelor de protecție sanitară în fermele de animale;

c) instruirea elevilor, prin intermediul profesorilor și al personalului sanitar, în privința măsurilor de combatere a contaminării cu virusul nou A(H1N1) (Ministerul Educației);

d) informarea populației asupra riscurilor de gripă A(H1N1);

e) sensibilizarea mass-mediei în domeniul problematicei gripei.

5) Măsuri de pregătire în vederea unei pandemii de gripă umană:

a) informarea, prin intermediul ministerului în subordinea căruia activează, a personalului medical și paramedical, a unităților medicale, a farmaciștilor, a serviciilor de prim ajutor calificat și laboratoarelor de analize biomedicale, a cabinetelor din unitățile și instituțiile de învățământ asupra procedurilor de urmat, a mijloacelor de protecție adecvate ce trebuie utilizate (măști), precum și asupra conduitei adecvate în caz de pandemie de gripă, conform situațiilor din planul național;

b) sensibilizarea instituțiilor publice și private în domeniul problematicei pandemiei de gripă și încurajarea pregătirilor în vederea unei pandemii;

c) sensibilizarea oficialităților în domeniul riscurilor de pandemie și al măsurilor necesare;

d) instruirea elevilor, prin intermediul profesorilor și al personalului sanitar, asupra regulilor elementare de igienă pentru prevenirea transmiterii bolilor respiratorii de la om la om (Ministerul Educației).

SUBSECȚIUNEA C3: Situația 2B

Epizootia în Republica Moldova, provocată de un virus extrem de patogen, fără cazuri umane (Perioada interpandemică - Faza 2 OMS)

36. Măsurile preconizate constituie propuneri de analiză în funcție de fiecare caz. Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare este responsabil de monitorizarea, alertarea și eradicarea focarelor de gripă existente la animale. Măsurile stabilite mai jos se aplică doar în cazul constatării transmiterii virusului gripal nou A(H1N1) de la animale la om.

1) Măsuri majore:

a) Ministerul Sănătății și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare vor coordona acțiunea de prevenire a epizootiei și de combatere a focarelor de gripă;

b) aplicarea planului de urgență al Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare pentru combaterea gripei la animale sau a altor măsuri recomandate de Oficiul Internațional de Epizootie;

- c) măsuri specifice de protecție a colectivităților de animale și păsări încă neafectate de importul de animale și păsări bolnave;
- d) implementarea măsurilor de biosecuritate în exploatațiile de animale;
- e) stabilirea unor regulamente de vânătoare speciale: metode de pus în practică, limitarea zonelor de vânătoare, interzicerea vînatului și altele asemenea;
- f) aplicarea prevederilor specifice cu privire la circulația animalelor vii și a produselor provenite de la acestea, conform legislației în vigoare;
- g) chimioprofilaxia persoanelor expuse.

2) Măsuri de implementare și control:

Obiectiv: consolidarea organizării la nivel guvernamental, ministerial și teritorial:

- a) acțiuni de informare reciprocă derulate între Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și Ministerul Sănătății;
  - b) menținerea legăturii cu Comitetul Consultativ pentru Sănătate și Protecție Animală la nivelul Uniunii Europene (ANSVSA);
  - c) activarea comisiilor teritoriale extraordinare de sănătate publică în teritoriile atinse de epizootie;
  - d) monitorizarea presei naționale și internaționale, monitorizarea opiniei publice.
- Obiectiv: prevenirea răspîndirii virusului la animale și eradicarea lui:**
- a) semnal de alertă a comisiilor teritoriale extraordinare de sănătate publică în teritorii;
  - b) activarea comisiilor teritoriale extraordinare de sănătate publică în teritoriile în care s-au semnalat cazuri de gripă la animale cu tipuri de virus ce pot declanșa o posibilă pandemie;
  - c) inițierea unei anchete epidemiologice pentru stabilirea cauzelor apariției focarelor de boală la animale și dispunerea măsurilor corespunzătoare;
  - d) izolarea fermelor și aplicarea măsurilor specifice de control al bolii;
  - e) distrugerea sau salubritizarea, după caz, a produselor alimentare din carne provenite de la fermele infectate sau situate în zonele de protecție și monitorizare;
  - f) activarea la capacitate maximă a laboratoarelor de diagnosticare;
  - g) informarea Comisiei Europene și a Oficiului Internațional de Epizootie asupra evoluției situației;
  - h) întărirea controalelor vamale și ale poliției de frontieră;
  - i) fortificarea controalelor privind mișcarea animalelor pe teritoriul țării, în conformitate cu prevederile Legii nr. 231 din 20 iulie 2006 privind identificarea și înregistrarea animalelor (Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare);
  - j) dispoziții privind întărirea vigilenței și respectarea normelor de igienă și biosecuritate în fermele de păsări sau animale,
  - k) monitorizarea speciilor de păsări sau animale autohtone și migratoare semnalate.

Obiectiv: prevenirea transmiterii bolii la oameni:

- a) în caz de confirmare a unui focar de epizootie declanșată de un virus înalt patogen, se vor pune în aplicare măsurile conform procedurilor prestabilite pentru focarele de gripă declanșată de un virus înalt patogen, care prezintă un risc cert de adaptare la om;
- b) întărirea măsurilor de igienă în fermele de păsări sau animale contaminate sau cu risc de infectare;
- c) stabilirea unei supravegheri medicale permanente pentru persoanele expuse riscului de infecție.

3) Măsuri în caz de gripă A(H1N1) la animale:

- a) informarea cetățenilor care călătoresc pe teritoriul Republicii Moldova și a cetățenilor Republicii Moldova stabiliți în străinătate asupra măsurilor de precauție în vigoare în țările atinse de epizootie;
- b) informarea personalului, a vîntătorilor și a medicilor veterinari asupra riscurilor gripei și a normelor de protecție sanitară în fermele de păsări sau de animale;
- c) educarea elevilor, prin intermediul profesorilor și al personalului sanitar, în privința măsurilor de combatere a contaminării de la animalele / păsările infectate (Ministerul Educației);
- d) informarea populației asupra riscurilor de gripă, a măsurilor de reducere a contagiozității și a consumului de produse alimentare din carne;
- e) sensibilizarea mass-mediei în domeniul problematicei gripei.

4) Măsuri de pregătire în vederea unei pandemii de gripă umană:

- a) informarea, prin intermediul ministerului în subordinea căruia activează, a personalului medical și paramedical, a unităților medicale, a cabinetelor instituțiilor de învățământ asupra procedurilor de urmat, a mijloacelor de protecție adecvate ce trebuie utilizate (măști), precum și asupra conduitei adecvate în caz de pandemie de gripă;
- b) sensibilizarea instituțiilor publice și private în domeniul problematicei pandemiei de gripă și încurajarea pregătirilor în vederea unei pandemii;
- c) educarea elevilor, prin intermediul profesorilor și al personalului sanitar, asupra regulilor elementare de igienă pentru prevenirea transmiterii bolilor respiratorii de la om la om (Ministerul Educației).

SUBSECȚIUNEA C4: Situația 3 A

**Cazuri umane izolate în străinătate, fără transmitere de la om la om
(Perioada de alertă pandemică – Faza 3 OMS)**

**37. Măsurile preconizate constituie propuneri de analiză pentru fiecare caz.
Măsurile pentru combaterea epizootiei se găsesc în fișele de situație 2A și 2B.**

1) Măsurile majore:

- a) înființarea unor depozite naționale de medicamente și echipamente medicale de protecție (Ministerul Sănătății și celelalte ministere care au depozite, Ministerul Afacerilor Interne);
- b) înființarea unor depozite (măști, mănuși, produse sanitare) în cadrul instituțiilor medico-sanitare și în alte locuri destinate depozitării produselor (Ministerul Sănătății și instituțiile departamentale);
- c) elaborarea planurilor de asigurare a continuității vieții economice;
- d) creșterea capacității de achiziție a măștilor de protecție respiratorie;
- e) produse sanitare antivirale: introducerea produselor antivirale în formă finală de prezentare, în cazul în care se achiziționează produse sub formă vrac (Ministerul Sănătății, Ministerul Economiei, prin producătorii naționali de profil);
- f) începând cu situația 4B se vor desemna și echipa una sau două platforme aeroportuare pentru primirea avioanelor suspecte de transportul persoanelor infectate.

2) Măsurile de implementare și control:

Obiectiv: consolidarea organizării la nivel guvernamental, ministerial și teritorial:

- a) analiza și actualizarea măsurilor decise anterior;
- b) creșterea capacității operaționale a Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică și Ministerului Sănătății;
- c) acțiuni de informare reciprocă cu celelalte ministere implicate în managementul situațiilor de urgență determinate de acest tip de risc prin Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică, centrele operative pentru situații de urgență și centrele operaționale de nivel teritorial;
- d) activarea comisiilor teritoriale extraordinare de sănătate publică în care s-au semnalat cazuri de gripă umană;
- e) monitorizarea presei naționale și internaționale; informarea populației (structurile specializate ale Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene).

Obiectiv: organizarea unei structuri naționale de intervenție în caz de pandemie:

- a) difuzarea dispozițiilor necesare aplicării măsurilor de carantină sau izolare, în conformitate cu recomandările OMS;
- b) identificarea la nivel teritorial a instituțiilor de sănătate care urmează să stocheze produse medicale și echipamente de protecție;
- c) asigurarea suportului informațional prin înființarea unei linii fierbinți, pentru apelurile telefonice în cazul simptomatologiei de gripă (febră, tuse).

Obiectiv: asistență și sprijin pentru cetățenii Republicii Moldova din străinătate (este în interesul persoanelor bolnave să fie tratate cu prioritate în țările sau regiunile în care se află la momentul contaminării):

- a) îngrijirea pe loc a cetățenilor Republicii Moldova din țările atinse de pandemie, fie bolnavi, fie suspecți de boală, cu sprijinul serviciilor sanitare locale și cu sprijinul personalului responsabil de probleme medicale, inclusiv gripă, atașat al corpului diplomatic din țara respectivă și al mijloacelor puse la dispoziția acestuia;

b) în funcție de posibilitățile locale de îngrijire a bolnavilor și de starea de sănătate a acestora, se poate decide repatrierea fiecărui pacient, cu menționarea garantării siguranței echipajului de zbor și a echipei de asistență medicală.

Obiectiv: detectarea și semnalarea cazurilor de gripă la om pe teritoriul național:

a) monitorizarea continuă clinico-epidemiologică la nivel național (Centrul Național de Sănătate Publică, Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul Clinic Republican de Boli Contagioase "Toma Ciorbă");

b) în caz de suspiciune de gripă, sesizarea imediată a structurilor de monitorizare clinico-epidemiologică (Centrul Național de Sănătate Publică și Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul Clinic Republican de Boli Contagioase „Toma Ciorbă”) și informarea Ministerului Sănătății, prin Punctul Focal Național pentru RSI (2005);

c) trimiterea de probe biologice către laboratoarele abilitate pentru tratarea virusului sau la centrele naționale de referință, în caz de gripă, pentru confirmarea infecției; imediat după confirmare se vor lua măsuri de informare a OMS și a Comisiei Europene prin intermediul Centrului Național de Sănătate Publică;

d) tratarea bolnavilor detectați pe drumul de întoarcere în Republica Moldova conform procedurilor prestabilite;

e) informarea populației, a oficialităților, profesioniștilor din domeniu și a agenților economici.

3) Măsuri de combatere a gripei:

a) informarea călătorilor și a persoanelor expatriate asupra precauțiilor în vigoare în țările atinse de epizootie;

b) educarea elevilor cu ajutorul profesorilor și al personalului sanitar în privința măsurilor de evitare a contaminării cu virus de gripă de la animalele sau păsările bolnave (Ministerul Educației, Ministerul Sănătății);

c) informarea populației asupra măsurilor de evitare a contaminării în caz de epizootie, a consumului de carne și asupra riscurilor de a păstra în continuare păsări sau animale în gospodăriile proprii.

4) Măsuri de pregătire în vederea unei pandemii de gripă umană:

a) informarea personalului medical asupra mijloacelor de protecție adecvate ce trebuie utilizate (măști) și asupra conduitei adecvate în caz de pandemie de gripă;

b) educarea elevilor prin intermediul profesorilor și al personalului sanitar asupra regulilor elementare de igienă pentru prevenirea transmiterii bolilor respiratorii de la om la om.

SUBSECȚIUNEA C5: Situația 3B

Cazuri umane izolate în Republica Moldova, fără transmitere de la om la om (Perioada de alertă pandemică – Faza 3 OMS)

38. Măsurile preconizate constituie propuneri de analizat pentru fiecare caz.

Măsurile pentru combaterea epizootiei se găsesc în fișele de situație 2A și 2B.

1) Măsuri majore:

a) organizarea unei ședințe extraordinare a Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică, în caz de confirmare sau de probabilitate ridicată a declanșării pandemiei de gripă; Ministerul Sănătății preia controlul operațional al activității pe plan național;

b) aplicarea unor măsuri-tip barieră de control sanitar și al circulației, în scopul menținerii virusului în perimetrul contaminat și protecției zonelor neafectate;

c) fortificarea capacității de asigurare a măștilor de protecție respiratorie;

d) produse sanitare antivirale: introducerea produselor antivirale în formă finală de prezentare, procurarea unui vaccin adaptat mutațiilor actuale;

e) aplicarea măsurilor de securizare a depozitelor de produse medicamentoase și echipamente de protecție la nivel teritorial (Ministerul Afacerilor Interne).

2) Măsuri de implementare și control:

Obiectiv: consolidarea organizării la nivel guvernamental, ministerial și teritorial:

a) Ministerul Sănătății dispune creșterea capacității de acțiune a tuturor instituțiilor medico-sanitare din sistemul public sau privat de sănătate cu creșterea schimbului reciproc de informații;

b) Comisia Națională Extraordinară de Sănătate Publică se întrunește săptămânal;

- c) menținerea permanentă a legăturii cu Comitetul Permanent pentru Lanțul Alimentar și Sănătate Animală la nivelul Uniunii Europene (Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare);
- d) monitorizarea presei naționale și internaționale; monitorizarea opiniei publice (Centrul Național de Sănătate Publică).

Obiectiv: detectarea și semnalarea cazurilor de gripă la om pe teritoriul național:

- a) difuzarea procedurilor și dispozițiilor de primire a persoanelor suspecte de infecție în instituțiile medico-sanitare;
- b) în caz de suspiciune de gripă, sesizarea imediată a structurilor de monitorizare clinico-epidemiologică (Centrul Național de Sănătate Publică și Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul Clinic Republican de Boli Contagioase „Toma Ciorbă”) și informarea Ministerului Sănătății, prin Punctul Focal Național pentru RSI (2005);
- c) trimiterea de probe biologice către laboratoarele abilitate pentru testarea virusului sau la Centrul Național de Sănătate Publică, în caz de gripă, pentru confirmarea infecției; imediat după confirmare se vor lua măsuri de informare a OMS prin intermediul Centrului Național de Sănătate Publică.

Obiectiv: tratarea cazurilor suspecte de infecție, a bolnavilor și a persoanelor care intră în contact cu aceștia:

- a) organizarea activităților de primire a pacienților (de preferat în spitale);
- b) tratarea pacienților infectați și a celor suspecți de infectare, conform procedurilor prestabilite;
- c) monitorizarea persoanelor care intră în contact direct cu bolnavii și a persoanelor care au intrat în contact cu păsările sau animalele infectate.

Obiectiv: asistență și sprijin pentru cetățenii Republicii Moldova din străinătate:

- a) personalul responsabil de probleme medicale, inclusiv gripă, atașat al corpului diplomatic din țara respectivă va decide izolarea persoanelor bolnave și monitorizarea anturajului acestora;
- b) îngrijirea pe loc a cetățenilor Republicii Moldova din țările atinse de pandemie, fie bolnavi, fie suspecți de boală. Produsele și materialele de protecție vor fi livrate conform indicațiilor stabilite în prealabil de Ministerul Sănătății.

Obiectiv: organizarea unei structuri naționale de intervenție în caz de pandemie:

- a) înființarea unor depozite naționale de medicamente și echipamente medicale de protecție;
- b) elaborarea de către agenții economici a planurilor de asigurare a continuității vieții economice și pregătirea echipamentelor de protecție pentru personalul propriu;
- c) asigurarea suportului informațional prin înființarea unei linii fierbinți, pentru apelurile telefonice în cazul simptomatologiei de gripă (febră, tuse).

Obiectiv: informarea populației, a oficialităților, profesioniștilor din domeniu și a societăților comerciale:

- a) educarea elevilor în privința măsurilor de evitare a contaminării cu virus de gripă de la animalele sau păsările bolnave și a regulilor elementare de igienă pentru prevenirea transmiterii bolilor respiratorii de la om la om (Ministerul Educației);
- b) informarea personalului medical asupra procedurilor de urmat, a mijloacelor de protecție adecvate ce trebuie utilizate (măști), precum și asupra conduitei adecvate în caz de pandemie de gripă;
- c) informarea populației și mass-mediei asupra situației actuale și a măsurilor de protecție împotriva virusului de gripă.

SUBSECȚIUNEA C6: Situația 4A

**Cazuri umane grupate, limitate și localizate în străinătate
(Perioada de alertă pandemică – Faza 4 OMS)**

39. Măsurile preconizate constituie propuneri de analiză pentru fiecare caz. Măsurile pentru combaterea epizootiei se găsesc în fișele de situație 2A și 2B. Această situație, dacă este vorba de o mutație a virusului de gripă, trebuie considerată drept un semnal de alarmă. Cea mai eficientă strategie în acest caz constă în colaborarea la nivel internațional, în scopul evitării exportării virusului și stabilirii mijloacelor sanitare de localizare a focarului de infecție.

1) Măsuri majore:

- a) organizarea ședinței extraordinare a Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică în caz de confirmare sau de probabilitate ridicată a declanșării pandemiei de gripă;

2) pentru zonele contaminate:

- a) suspendarea transporturilor aeriene, maritime și terestre către zonele contaminate;
- b) emiterea recomandărilor oficiale privind evitarea călătoriilor spre aceste zone, în cazul menținerii transporturilor aeriene spre zonele contaminate;

3) pentru zonele amenințate de pandemie:

- a) îngrijirea pe loc a cetățenilor Republicii Moldova din țările atinse de pandemie, fie bolnavi, fie suspecți de boală;
- b) activarea unor linii telefonice fierbinți dedicate populației pentru cazurile de gripă confirmate sau suspecte de infectare cu virusul gripal (Ministerul Sănătății, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene);

Obiectiv: consolidarea organizării la nivel guvernamental, ministerial și teritorial.

2) Măsuri de implementare și control:

- a) analiza periodică privind menținerea sau eliminarea unor măsuri decise anterior;
- b) consolidarea capacității de acțiune a Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică și a Ministerului Afacerilor Interne;
- c) monitorizarea presei naționale și internaționale.

Obiectiv: asistență și sprijin pentru cetățenii Republicii Moldova din străinătate:

- a) stabilirea unei unități de sprijin pentru turiștii și cetățenii Republicii Moldova nonrezidenți care nu mai pot fi repatriați la timp;
- b) mobilizarea personalului misiunilor diplomatice pentru informarea cetățenilor Republicii Moldova din străinătate asupra evoluției situației de criză, acordarea asistenței consulare persoanelor îndoliate.

Obiectiv: reducerea riscurilor de importare a maladii:

- a) întărirea controlului sanitar la punctele de trecere a frontierei;
- b) constituirea unui sistem de evidență a datelor pasagerilor la intrare în țară, care să permită localizarea ulterioară a acestora.

Obiectiv: detectarea și semnalarea cazurilor umane pe teritoriul național:

- a) intensificarea monitorizării clinico-epidemiologice (Centrul Național de Sănătate Publică și Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul Clinic Republican de Boli Contagioase "Toma Ciorbă");
- b) în caz de suspiciune de gripă, sesizarea imediată a structurilor de monitorizare clinico-epidemiologică (Centrul Național de Sănătate Publică și Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul Clinic Republican de Boli Contagioase „Toma Ciorbă”) și informarea Ministerului Sănătății, prin Punctul Focal Național pentru RSI (2005);
- c) sesizarea imediată în cazul suspiciunii infectării cu virusul gripei a Punctului Focal Național pentru RSI (2005), prin rețeaua teritorială;
- d) trimiterea de probe biologice către laboratorul Centrului Național de Sănătate Publică pentru confirmarea infecției; imediat după confirmare se vor lua măsuri de informare a OMS și a Comisiei Europene prin intermediul Centrului Național de Sănătate Publică;
- e) tratarea bolnavilor identificați cu ocazia revenirii în Republica Moldova, conform procedurilor prestabilite și diseminate de Ministerul Sănătății.

Obiectiv: organizarea structurii naționale de intervenție în caz de pandemie:

- a) asigurarea completării cu medicamente și echipamente de protecție a depozitelor constituite în cadrul misiunilor diplomatice;
- b) inițierea și promovarea unui act normativ privind aplicarea măsurilor de carantină sau izolare, corespunzătoare fazelor 4 și 5 OMS;
- c) aplicarea vaccinului antipneumococic persoanelor vulnerabile;
- d) verificarea disponibilității în masă a testelor biologice (metoda PCR, teste rapide și altele asemenea);
- e) achiziționarea și constituirea stocurilor de măști și produse antivirale în formă finală de prezentare;
- f) repartizarea personalului indispensabil pentru funcționarea structurilor esențiale și planificarea substituirii acestuia în număr cât mai mare, în baza unui calcul stabilit în prealabil, potrivit ipotezelor prevăzute în planurile proprii;
- g) reorganizarea serviciilor publice de asistență socială din subordinea consiliilor locale pentru sprijinirea categoriilor de populație vulnerabilă;

- h) dispunerea de către autoritățile administrației publice locale a măsurilor de securizare a depozitelor de produse sanitare și echipamente de protecție constituite;**
- i) asigurarea suportului informațional prin crearea unei linii fierbinți, pentru apelurile telefonice în cazul simptomatologiei de gripă (febră, tuse).**

Obiectiv: informarea populației, a oficialităților, a profesioniștilor din domeniu și a operatorilor economici:

- a) informarea companiilor de turism și de transport asupra interdicțiilor și condițiilor particulare care se vor pune în aplicare pentru transportul internațional;**
- b) informarea cetățenilor Republicii Moldova din străinătate asupra principiului de tratare pe loc a cazurilor posibile de boală;**
- c) informarea personalului medical asupra procedurilor de urmat, a mijloacelor de protecție adecvate (măști) și a conduitei adecvate în caz de pandemie de gripă;**
- d) educarea elevilor, prin intermediul profesorilor și al personalului medical, asupra regulilor elementare de igienă pentru prevenirea transmiterii bolilor respiratorii de la om la om.**

SUBSECȚIUNEA C7: Situația 4B

**Cazuri grupate umane în Republica Moldova, delimitate și localizate
(Perioada de alertă pandemică – Faza 4 OMS)**

40. Măsurile preconizate constituie propuneri de analizat pentru fiecare caz.

Măsurile pentru combaterea epizootiei se găsesc în fișele de situație 2A și 2B.

Apariția cazurilor grupate în Republica Moldova, indiferent de originea lor, conduce la suspectarea transmiterii bolii de la om la om, ceea ce constituie un eveniment de importanță majoră.

Dacă apariția cazurilor grupate corespunde cu o mutație a virusului de gripă, ea poate fi urmată de o răspândire rapidă a virusului sau, într-un scenariu mai dramatic, de o situație de pandemie de gripă. În cadrul acestei etape sînt posibile localizarea focarelor de infecție și aplicarea măsurilor necesare pentru evitarea răspîndirii virusului pe teritoriul țării și în afara granițelor.

1) Măsuri majore:

a) organizarea unei ședințe extraordinare a Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică în cazul confirmării sau probabilității ridicate a declanșării pandemiei de gripă. Controlul operațional al acțiunilor va fi exercitat de către Ministerul Sănătății - pentru problemele de natură medicală – și există posibilitatea preluării conducerii și coordonării globale a acțiunilor de intervenție de către Ministerul Afacerilor Interne potrivit hotărîrii Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică.

2) Măsuri de delimitare a focarelor de infecție:

- a) aplicarea unor măsuri-tip barieră de control sanitar și al circulației pe teritoriul național, în scopul izolării virusului în perimetrul delimitat și protejarea zonelor neafectate;**
- b) informarea OMS asupra măsurilor stabilite deja;**
- c) întreruperea sau suspendarea temporară a transportului aerian, maritim și terestru către exterior;**
- d) emiterea actului normativ, la propunerea Ministerului Sănătății, privind aplicarea măsurilor de carantină sau de izolare prevăzute în etapele 4 sau 5 ale OMS, potrivit recomandărilor furnizate la nivelul UE;**
- e) înființarea unor centre de coordonare socială și medicală la nivel teritorial;**
- f) utilizarea rezervelor de vaccin antigripal pre-pandemic;**
- g) alocarea, în regim de urgență, a mijloacelor financiare necesare achiziționării stocurilor de vaccin antipandemic;**
- h) asigurarea suportului informațional prin înființarea unei linii fierbinți, pentru apelurile telefonice în cazul simptomatologiei de gripă (febră, tuse). Toate strategiile preventive care conțin măsuri de combatere a unei pandemii trebuie finalizate la timp și monitorizate, a se vedea ansamblul de măsuri de la situația 4 B.**

3) Măsuri aplicabile numai în zonele contaminate:

- a) adaptarea sistemului de “medic de familie”;**
- b) închiderea grădinițelor și a unităților de educație și învățămînt;**
- c) în timpul fazei inițiale a valului pandemiei – întreruperea sau reducerea semnificativă a transportului public;**

- d) suspendarea activităților colective: spectacole, competiții sportive, târguri etc.;
- e) personalul medical, cei care au grijă de persoanele bolnave sau cei care intră în contact direct cu bolnavii în mod repetat trebuie să poarte măști de protecție respiratorie cu capacitate de filtrare înaltă (tip FFP2 sau N95), iar personalul specializat de intervenție și bolnavii trebuie să poarte măști de protecție.

4) Măsuri de implementare și control:

Obiectiv: consolidarea organizării la nivel guvernamental, ministerial și teritorial:

- a) examinarea menținerii măsurilor decise anterior și inventarierea celor necesare a fi întreprinse în perioada următoare;
- b) ridicarea capacității de acțiune a structurilor implicate în managementul situației de risc, prin punerea în aplicare a planurilor proprii de măsuri;
- c) coordonarea și controlul acțiunilor operaționale se exercită de către Ministerul Afacerilor Interne sau Ministerul Sănătății, în funcție de hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică;
- d) Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor și Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei pun în aplicare planurile de asigurare a continuității vieții economice elaborate anterior.

Obiectiv: detectarea și semnalarea cazurilor umane de pe teritoriul național:

- a) intensificarea monitorizării clinico-epidemiologice (Centrul Național de Sănătate Publică și Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul Clinic Republican de Boli Contagioase „Toma Ciorbă”);
- b) în caz de suspiciune de gripă, sesizarea imediată a structurilor de monitorizare clinico-epidemiologică (Centrul Național de Sănătate Publică și Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul Clinic Republican de Boli Contagioase „Toma Ciorbă”) și informarea Ministerului Sănătății, prin centrul operativ pentru situații de urgență;
- c) sesizarea imediată în cazul suspiciunii infectării cu virusul gripei a centrului operativ pentru situații de urgență al Ministerului Sănătății, prin rețeaua locală;
- d) trimiterea de probe biologice către laboratoarele abilitate pentru tratarea virusului sau la centrele naționale de referință, în caz de gripă, pentru confirmarea infecției; imediat după confirmare se vor lua măsuri de informare a OMS și a Comisiei Europene prin intermediul Centrului Național de Sănătate Publică.

Obiectiv: prevenirea răspândirii virusului la oameni și eradicarea lui:

- a) informarea OMS și a Comisiei Europene asupra apariției cazurilor grupate în Republica Moldova prin intermediul Centrului Național de Sănătate Publică;
  - b) organizarea activităților de primire a pacienților la nivel teritorial (de preferat în spitale).
- Obiectiv: organizarea unei structuri naționale de intervenție în caz de pandemie:**
- a) verificarea în prealabil a disponibilității produselor sanitare și a echipamentelor de protecție în Republica Moldova; consolidarea stocurilor de medicamente și echipamente de protecție din depozitele misiunilor diplomatice;
  - b) aplicarea vaccinului antipneumococic la persoanele care prezintă un risc accentuat de suprainfecție bacteriană;
  - c) verificarea disponibilității testelor biologice pentru depistarea cazurilor de infecție în masă;
  - d) aprovizionare cu măști, introducerea produselor antivirale în formă finală de prezentare;
  - e) reorganizarea serviciilor publice de asistență socială din subordinea consiliilor locale pentru sprijinirea categoriilor de populație vulnerabilă;
  - f) verificarea măsurilor întreprinse pentru organizarea serviciilor medicale în unitățile sanitare;
  - g) la nivelul localităților, agenții economici responsabili cu eliminarea deșeurilor menajere asigură identificarea unităților de depozitare provizorie și achiziționarea și distribuția sacilor de plastic (cu sfoară) la domiciliul persoanelor bolnave pentru depozitarea deșeurilor menajere;
  - h) la nivelul instituțiilor medico-sanitare:
- se va verifica dacă firmele producătoare au suficiente rezerve de cutii de carton pentru depozitarea deșeurilor biologice,
  - se vor identifica spațiile adecvate de depozitare care pot fi folosite pentru depozitarea deșeurilor biologice.

Obiectiv: informarea populației, a oficialităților, profesioniștilor din domeniu și a societăților comerciale:

- a) informarea companiilor de turism și de transport asupra interdicțiilor și restricțiilor pentru transportul internațional;**
- b) informarea cetățenilor moldoveni din străinătate asupra principiului de tratare pe loc a cazurilor posibile de boală și a bolnavilor în țările afectate de pandemie;**
- c) informarea personalului medical asupra procedurilor de urmat, a mijloacelor de protecție adecvate (măști) și a conduitei adecvate în caz de pandemie de gripă;**
- d) informarea cu regularitate a presei și a publicului asupra zonelor contaminate din Republica Moldova, a situației din aceste zone și a măsurilor de precauție adecvate.**

5) Măsuri specifice pentru zonele contaminate:

- a) consolidarea capacității de acțiune a comisiilor anti--epidemice teritoriale în teritoriile afectate de pandemie;**
- b) aplicarea procedurilor specifice pentru transportul bolnavilor, analizele de laborator și altele asemenea;**
- c) protejarea persoanelor din anturajul primelor cazuri de infecție; măsuri de izolare; purtarea măștilor respiratorii; îngrijirea persoanelor care intră în contact cu bolnavii;**
- d) măsuri specifice de îngrijire a persoanelor care intră în contact cu bolnavii (carantină la domiciliu și, eventual, tratament profilactic cu preparate medicale antivirale);**
- e) sprijinirea materială și financiară de către consiliile locale și asociațiile de voluntari a persoanelor rămase fără ajutor din cauza epidemiei;**
- f) stabilirea și difuzarea unei sinteze zilnice a situației de către fiecare minister, în baza unor indicatori operaționali și de capacitate stabiliți în prealabil;**
- g) colectarea și centralizarea parametrilor și indicatorilor de monitorizare a situației sanitare, analiza acestora și adaptarea corespunzătoare a concepției de intervenție în caz de pandemie;**
- h) monitorizarea raportului consum /aprovizionare pentru produsele medicale și echipamentele de protecție și igienă;**
- i) informarea populației din zonele contaminate asupra închiderii grădinițelor și a unităților de educație și învățământ;**
- j) apel la solidaritate și informarea populației din zonele contaminate asupra conduitei adecvate în caz de pandemie.**

SUBSECȚIUNEA C8: Situația 5A

**Focare de boală grupate și necontrolate, izbucnite în străinătate
(Perioadă de alertă pandemică – Faza 5 OMS)**

41. Măsurile preconizate constituie propuneri de analiză pentru fiecare caz.

Măsurile pentru combaterea epizootiei le vom găsi în fișele de situație 2 A și 2 B.

Această etapă poate constitui declanșarea unei pandemii. Fără a fi nevoie de o confirmare din partea OMS, ea este dovada clară a unei mutații în structura virusului și impune mobilizarea autorităților pentru a împiedica pătrunderea bolii pe teritoriul național și pentru a pregăti țara în vederea unei pandemii de gripă.

1) Măsuri majore:

organizarea unei ședințe extraordinare a Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică în cazul confirmării sau probabilității ridicate a declanșării pandemiei de gripă. Controlul operațional al acțiunilor va fi exercitat de către Ministerul Sănătății – pentru problemele de natură medicală – și există posibilitatea preluării conducerii și coordonării globale a acțiunilor de intervenție de către Ministerul Afacerilor Interne, potrivit hotărârii Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică.

2) Măsuri de delimitare a importării bolii:

- a) pentru teritoriile afectate de pandemie prin transmiterea bolii de la om la om, în funcție de gravitatea și gradul de contagiozitate al bolii, se vor lua următoarele măsuri:
suspendarea transportului (inclusiv aerian), maritim și terestru cu țările afectate de pandemie;
suspendarea eliberării vizelor de către Republica Moldova pentru țările atinse de pandemie.**
- b) pentru țările învecinate cu țările afectate de pandemie:**

descurajarea oficială a călătoriilor, cu excepția celor indispensabile;
participarea la ședințele de urgență ale statelor-membre ale CSI, pentru analizarea măsurilor ce trebuie luate la nivel comunitar;
intensificarea controlului sanitar la punctele de trecere a frontierei;
măsurile de tratament profilactic se aplică și pentru cetățenii Republicii Moldova care locuiesc în țările învecinate cu țările atinse de pandemie;
în străinătate, în interesul persoanelor bolnave, îngrijirea medicală este asigurată cu prioritate pe loc, în țara sau regiunea unde se află bolnavul în acel moment, cu ajutorul mijloacelor de protecție și tratament din cadrul corpului diplomatic din țara respectivă sau al personalului responsabil de probleme medicale, inclusiv gripă.

3) Măsuri majore de pregătire în eventualitatea unei pandemii:

- a) emiterea actului normativ, la propunerea Ministerului Sănătății, privind aplicarea măsurilor de carantină sau de izolare prevăzute în etapele 4 sau 5 ale OMS, potrivit recomandărilor furnizate la nivel UE;
- b) implementarea măsurilor de securitate pentru depozitele de medicamente și echipamente de protecție, pentru instituțiile medico-sanitare, farmaciile și pentru medicii din sectorul primar și privat;
- c) utilizarea rezervelor de vaccin antigripal pre-pandemic;
- d) alocarea, în regim de urgență, a mijloacelor financiare necesare achiziționării stocurilor de vaccin antipandemic.

4) Măsuri de îngrijire a pacienților:

- a) organizarea activităților de primire a pacienților (de preferat în spitale);
- b) necesitatea îngrijirii bolnavilor existenți și a bolnavilor identificați pe drumul de întoarcere în Republica Moldova, conform protocolului de acțiune stabilit în prealabil;
- c) îngrijirea pe loc a cetățenilor moldoveni din țările atinse de pandemie cu sprijinul personalului responsabil de probleme medicale, inclusiv gripă, atașat al corpului diplomatic.

5) Măsuri de informare:

informarea publicului larg asupra situației actuale, a regulilor ce trebuie respectate și a conduitei de adoptat pe timp de pandemie.

6) Măsuri de implementare și control

Obiectiv: consolidarea organizării la nivel guvernamental, ministerial și teritorial:

- a) ridicarea capacității de acțiune a structurilor implicate în managementul situației de risc;
- b) coordonarea și controlul acțiunilor operaționale se exercită de către Ministerul Afacerilor Interne sau Ministerul Sănătății, în funcție de hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică;
- c) Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei pun în aplicare planurile de asigurare a continuității vieții economice elaborate anterior;
- d) monitorizarea presei naționale și internaționale; monitorizarea opiniei publice.

Obiectiv: asistență și sprijin pentru cetățenii Republicii Moldova din străinătate:

- a) în caz de nevoie și dacă situația internațională o permite, se vor trimite echipe sanitare suplimentare pentru instituțiile diplomatice suprasolicitate;
- b) stabilirea unei unități de sprijin pentru turiștii și cetățenii moldoveni nonrezidenți care nu mai pot fi repatriați la timp;
- c) mobilizarea personalului misiunilor diplomatice pentru informarea cetățenilor Republicii Moldova din străinătate asupra evoluției situației de criză. Acordarea asistenței consulare persoanelor îndoliate;
- d) stabilirea, în funcție de resursele locale, a mijloacelor de protecție individuală și de îngrijire pentru personalul profesionist, la solicitarea acestuia;
- e) transmiterea de către misiunile diplomatice la Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, utilizând canalele oficiale, a efectivului actualizat de cetățeni moldoveni din străinătate.

Obiectiv: detectarea și semnalarea cazurilor umane din teritoriu:

- a) intensificarea monitorizării clinico-epidemiologice (Centrul Național de Sănătate Publică și Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul Clinic Republican de Boli Contagioase „Toma Ciorbă”);

b) în caz de suspiciune de gripă, sesizarea imediată a structurilor de monitorizare clinico-epidemiologică (Centrul Național de Sănătate Publică și Instituția Medico-Sanitară Publică Spitalul Clinic Republican de Boli Contagioase „Toma Ciorbă”) și informarea Ministerului Sănătății, prin Punctul Focal Național pentru RSI (2005);

c) sesizarea imediată, în cazul suspiciunii infectării cu virusul gripei, a Punctului Focal Național pentru RSI (2005) prin rețeaua raională, municipală a centrelor teritoriale de sănătate publică;

d) trimiterea de probe biologice către laboratoarele abilitate pentru testarea virusului sau la centrele naționale de referință, în caz de gripă, pentru confirmarea infecției; imediat după confirmare se vor lua măsuri de informare a OMS prin intermediul Punctului Focal Național pentru RSI (2005);

Obiectiv: tratarea cazurilor susceptibile de infecție a bolnavilor și a persoanelor care intră în contact cu aceștia:

a) verificarea în prealabil a disponibilității produselor sanitare (medicamentelor, vaccinului) și a echipamentelor de protecție în Republica Moldova; consolidarea stocurilor de medicamente și echipamente de protecție din depozitele misiunilor diplomatice;

b) aplicarea vaccinului antipneumococic la persoanele care prezintă un risc accentuat de suprainfecție bacteriană;

c) verificarea disponibilității în masă a testelor biologice pentru depistarea cazurilor de infecție în masă;

d) repartizarea personalului indispensabil pentru funcționarea structurilor esențiale și planificarea substituirii acestora în număr cât mai mare pe baza unui calcul stabilit în prealabil;

e) adaptarea Strategiei de vaccinare antigripală în funcție de caracteristicile virusului, de persoanele cele mai susceptibile de a transmite virusul și de persoanele cele mai afectate de pandemie.

Obiectiv: informarea populației, a oficialităților, profesioniștilor din domeniu și a agenților economici:

a) informarea companiilor de turism și de transport asupra interdicțiilor, restricțiilor și condițiilor particulare care se vor pune în aplicare pentru transportul internațional;

b) informarea cetățenilor moldoveni din străinătate asupra principiului de tratare pe loc a cazurilor posibile de boală și condițiilor de livrare a produselor și materialelor de protecție;

c) informarea personalului medical asupra procedurilor de urmat, a mijloacelor de protecție adecvate (măști) și a conduitei adecvate, în caz de pandemie de gripă;

d) informarea cu regularitate a operatorilor economici publici și privați, a presei și publicului asupra zonelor contaminate din Republica Moldova, a situației în aceste regiuni teritoriale și a măsurilor de precauție adecvate;

e) instruirea copiilor, tinerilor, elevilor și profesorilor despre regulile elementare de igienă pentru prevenirea transmiterii bolilor respiratorii de la om la om.

SUBSECȚIUNEA C9: Situațiile 5B/6

Pandemia de gripă

(Perioadă de alertă pandemică – Faza 5 OMS)

(Perioada pandemică – Faza 6 OMS)

În caz de focare de boală grupate și necontrolate care pot izbucni în Republica Moldova această situație echivalează cu declanșarea pandemiei pe teritoriul național și justifică analiza unor măsuri identice cu cele de la situația pandemică 6.

42. Măsurile preconizate constituie propuneri de analiză pentru fiecare caz:

1) Măsuri organizatorice:

a) organizarea unei ședințe extraordinare a Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică în cazul confirmării sau probabilității ridicate a declanșării pandemiei de gripă. Controlul operațional al acțiunilor va fi exercitat de către Ministerul Sănătății – pentru problemele de natură medicală și există posibilitatea preluării conducerii și coordonării globale a acțiunilor de intervenție de către Ministerul Afacerilor Interne, potrivit hotărârii Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică;

b) în cazul instituirii stării de urgență conducerea acțiunilor este realizată de către ministrul afacerilor interne;

c) implementarea planurilor de asigurare a continuității activității pentru autoritățile publice, companiile naționale și agenții economici, sursă de risc;

d) consolidarea capacității serviciilor publice de asistență socială a persoanelor vulnerabile, aflate în subordinea consiliilor locale.

2) Măsuri de limitare a importării bolii:

a) cazurile de boală sau de posibilă infectare în rîndul cetățenilor moldoveni din străinătate sînt tratate pe loc, în țările respective, cu sprijinul unităților sanitare locale sau cu sprijinul personalului responsabil de probleme medicale, inclusiv gripă, atașat al corpului diplomatic al țării respective și al mijloacelor puse la dispoziția acestuia;

b) măsurile de reducere a riscurilor de importare a bolii se vor aplica și pe timp de pandemie, chiar dacă există deja cazuri de boală pe teritoriul Republicii Moldova. Scopul acestor măsuri este de a întîrzia evoluția pandemiei de la cîteva zile la două sau 3 săptămîni:

pentru a permite organizarea structurilor de intervenție astfel încît consecințele pandemiei să fie reduse la minimum posibil (organizarea serviciilor de ambulanță, unităților medico-sanitare etc.);

pentru a cîștiga mai mult timp necesar procurării medicamentelor antivirale, vaccinuri pandemice, măștilor și vaccinării preventive în caz de pandemie, timp necesar pentru dobîndirea unui oarecare grad de imunitate etc.;

pentru a evidenția punctul culminant al valului pandemic și a reduce astfel presiunea asupra serviciilor sanitare;

c) menținerea liniilor de transport esențiale;

d) punerea în carantină atît a echipajului, cît și a pasagerilor tuturor zborurilor care intră în țară, conform deciziei de întrerupere;

e) întreruperea curselor internaționale de pasageri, în special a celor aeriene, vectori importanți în transmiterea pandemiei;

f) aplicarea strategiei sanitare stabilite de către Ministerul Sănătății, indicînd consecințele tratării altor patologii (ierarhizare), precizînd metoda de utilizare a antiviralelor și propunînd folosirea resurselor limitate în funcție de priorități;

g) aplicarea actului normativ emis de Guvern privind măsurile de izolare și, eventual, de carantină;

h) organizarea unui serviciu de ambulanță adaptat noilor situații;

i) utilizarea rezervelor de vaccin antigripal pre-pandemic în funcție de evoluția cercetărilor și/sau de eficacitatea deja constatată;

j) alocarea, în regim de urgență, a mijloacelor financiare necesare achiziționării stocurilor de vaccin antipandemic;

k) asigurarea suportului informațional și de comunicații pentru crearea unui centru ad-hoc de comandă și control destinat gestionării crizei în zona geografică.

3) Măsuri tip barieră de încetinire și reducere a evoluției bolii:

a) adaptarea sistemului de “medic de familie” și stabilirea unor măsuri administrative pentru a oferi bolnavilor o îngrijire adecvată;

b) închiderea grădinițelor, a unităților de educație și învățămînt, a internatelor etc.

c) întreruperea sau reducerea semnificativă a transportului public în timpul fazei inițiale a valului pandemic;

d) suspendarea activităților colective: spectacole, competiții sportive etc.;

e) restricționarea vizitelor și/sau controlul accesului în unitățile medicale de orice natură, aziluri, centre de primire, penitenciare, centre sociale și sociomedicale și altele asemenea;

f) protecția colectivităților necontaminate din afara țării;

g) în funcție de situație, susținerea sau restricționarea exodului populației urbane și/sau deplasări transregionale în masă.

4) Măsuri de îngrijire a populației:

a) îngrijirea medicală a persoanelor atinse de gripă și a anturajului acestora, conform procedurii prestabilite în caz de pandemie;

b) îngrijirea pe loc a cetățenilor Republicii Moldova din țările atinse de pandemie, bolnavi sau suspecți de boală, cu sprijinul serviciilor sanitare locale și, în caz de nevoie, cu sprijinul personalului responsabil de probleme medicale, inclusiv gripă, atașat al corpului diplomatic.

5) Măsuri de informare: informarea publicului larg asupra situației actuale, a regulilor ce trebuie respectate și a conduitei de adoptat pe timp de pandemie.

6) Măsuri de implementare și control:

Obiectiv: consolidarea organizării la nivel guvernamental, ministerial și teritorial:

- a) sporirea capacității de acțiune a structurilor implicate în managementul situației de risc, prin punerea în aplicare a planurilor proprii de măsuri;
- b) coordonarea și controlul acțiunilor operaționale se exercită de către Ministerul Afacerilor Interne sau Ministerul Sănătății, în funcție de hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică;
- c) Ministerul Economiei, Ministerul Finanțelor, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare și Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei pun în aplicare planurile de asigurare a continuității vieții economice elaborate anterior;
- d) coordonarea și conducerea nemijlocită a acțiunilor la nivel regional/teritorial se asigură de către persoana împuternicită de ministrul afacerilor interne;
- e) asigurarea stocurilor necesare de vaccin antiviral pandemie;
- f) monitorizarea presei naționale și internaționale, monitorizarea opiniei publice.

Obiectiv: asistență și sprijin pentru cetățenii moldoveni din străinătate:

- a) stabilirea unei unități de sprijin pentru turiștii și cetățenii moldoveni nerezidenți care nu pot fi repatriați la timp;
- b) mobilizarea corpurilor diplomatice pentru informarea cetățenilor moldoveni din străinătate asupra evoluției situației de criză. Persoanele îndoliolate și sinistrații vor primi ajutor adecvat.

Obiectiv: tratarea cazurilor susceptibile de infecție, a bolnavilor și a persoanelor care intră în contact cu aceștia:

- a) îngrijirea pacienților care necesită supraveghere permanentă sau internarea la reanimare, conform procedurilor prestabilite;
- b) aplicarea unei strategii specifice pentru transportul bolnavilor, analizele de laborator și altele asemenea;
- c) intrarea în funcțiune a unor centre intermediare de regroupare a pacienților izolați la domiciliu. Se va recurge la spitalizare doar în cazul agravării bolii.

Obiectiv: reducerea transmiterii bolii de la om la om pe teritoriul național:

- a) protejarea persoanelor din anturajul primelor cazuri de infecție; măsuri de izolare;
- b) purtarea de către personalul medical implicat în intervenție a măștilor de protecție respiratorie cu capacitate de filtrare înaltă (tipul FFP2 sau N95), iar bolnavii măști de protecție; se recomandă ca și persoanele sănătoase să poarte mască de protecție în spațiile publice, ca măsură de precauție;
- c) aplicarea unor măsuri specifice de protecție pentru penitenciare;
- d) adaptarea strategiei de vaccinare antigripală în funcție de caracteristicile virusului, de persoanele cele mai susceptibile de a transmite virusul și de persoanele cele mai afectate de pandemie.

Obiectiv: informarea populației, a oficialităților, a profesioniștilor din domeniu și a operatorilor economici:

- a) informarea companiilor de turism și de transport asupra interdicțiilor, restricțiilor și condițiilor particulare care se vor pune în aplicare pentru transportul internațional;
- b) informarea cetățenilor Republicii Moldova din străinătate asupra principiului de tratare pe loc a cazurilor posibile de boală și a bolnavilor în țările afectate de pandemie;
- c) informarea personalului medical asupra procedurilor de urmat, a mijloacelor de protecție adecvate (măști) și a conduitei adecvate, în caz de pandemie de gripă;
- d) informarea cu regularitate a agenților economici publici și privați, a presei și a publicului asupra zonelor contaminate din Republica Moldova, a situației în aceste zone și a măsurilor de precauție adecvate.

Obiectiv: menținerea activităților esențiale:

- a) instituțiile și ministerele vor aduna datele necesare de la agenții economici pentru orientarea resurselor în funcție de repartizarea stocurilor disponibile pe zone;
- b) persoanele care prezintă simptome de gripă vor respecta cu strictețe consemnarea la domiciliu și regulile impuse de către sistemul medical;

- c) activarea celulelor zonale de monitorizare a activităților locale și a operațiunilor de aprovizionare din cadrul centrului operațional zonal;
- d) apel pentru implementarea măsurilor de distanțare socială: munca la domiciliu, reducerea ședințelor de lucru, reducerea deplasărilor în interes de serviciu;
- e) mobilizarea și implicarea persoanelor vindecate sau imune la virus în activitățile esențiale și pentru îngrijirea persoanelor bolnave.

7) Măsuri specifice de lucru:

- a) aplicarea unor metode de organizare alternative: dezvoltarea lucrului la domiciliu și a teleconferințelor, multiplicarea resurselor, alocarea de sarcini suplimentare care nu țin neapărat de specializarea personalului de lucru, mobilizarea persoanelor disponibilizate în urma închiderii firmelor;
- b) mobilizarea studenților, a polițiștilor în rezervă, a voluntarilor și a persoanelor vindecate, solidaritate locală;
- c) dublarea echipelor esențiale în locații diferite;
- d) Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă publică lista posturilor vacante menite să reorienteze salariații spre domeniile de activitate prioritare pe timp de criză.

8) Reglementări juridice specifice:

- a) gestionarea repartizării surselor de energie, a materiilor prime, a produselor industriale și a mijloacelor necesare pentru asigurarea proviziilor;
- b) aplicarea controlului prețurilor la recomandarea Ministerului Finanțelor;
- c) rechiziționarea bunurilor și serviciilor, după caz;
- d) autoritățile publice centrale și locale vor pune la dispoziția populației centre funcționale, precum unități de învățământ, centre sportive, tabere și altele asemenea, pentru satisfacerea nevoilor prioritare în combaterea epidemiei sau menținerea continuității vieții economice pe plan național/teritorial;
- e) purtarea, în mod obligatoriu, a măștilor respiratorii în zonele delimitate;
- f) securizarea instalațiilor vulnerabile sau periculoase;
- g) aplicarea măsurilor preventive de securitate pentru instalațiile care nu pot fi oprite (laboratoare de cercetare);
- h) securizarea instalațiilor identificate în prealabil, care dacă ar funcționa cu personal limitat ar pune în pericol siguranța populației; se iau în considerare întârzierile provocate de întreruperile activităților industriale care trebuie să funcționeze permanent; planificarea modificărilor care vizează personalul de lucru consemnat la domiciliu la începutul situației de criză.

9) Priorități specifice:

- a) rețelele de comandă și comunicare din cadrul ministerelor: menținere la capacitate maximă de funcționare (centre operative sau puncte de comandă), continuarea misiunilor specifice de apărare a teritoriului național și a obiectivelor militare strategice; misiuni de cooperare civil-militară, pentru a asigura continuitatea activității guvernamentale, siguranța populației și serviciile de asistență socială;
- b) ordine publică: executarea misiunilor specifice se va face în ordinea priorităților definite și actualizate de Ministerul Afacerilor Interne, ținând cont și de solicitările ministerelor implicate (protecția spitalelor, a depozitelor de echipamente, medicamente și echipamente de protecție și produse sanitare);
- c) justiție: continuarea activităților specifice esențiale pentru menținerea ordinii publice; administrarea penitenciarelor;
- d) producția și transportul de energie cu un nivel redus; serviciile de securitate vor funcționa la capacitate maximă; aprovizionarea transporturilor prioritare; aprovizionare cu combustibil domestic, destinat încălzirii locuințelor;
- e) aprovizionarea cu alimente prin intermediul comerțului alimentar și al platformelor de distribuție, colectarea laptelui și a produselor lactate, furaje pentru animale;
- f) sisteme financiare și modalități de plată: aprovizionarea băncilor și bancomatelor, plata șomajului, în special prin poștă; menținerea transferurilor bancare, a piețelor financiare și a burselor;
- g) comunicarea electronică: legături guvernamentale; legături stabilite pentru activitățile esențiale, în special cele indispensabile pentru sănătatea și siguranța populației;
- h) agenții economice din industria farmaceutică și medicală: producția de articole medicale indispensabile și de echipamente medicale; aprovizionarea sistemului sanitar;

- i) procurarea materialelor de protecție, a articolelor de menaj și de igienă: măști de toate tipurile, mănuși de unică folosință, ochelari de protecție, produse decontaminante și dezinfectante, săpun, șervețele de unică folosință;**
  - j) audiovizual: informarea populației asupra pandemiei, menținerea mijloacelor de comunicare audiovizuale;**
  - k) transporturi: infrastructuri și rețele; servicii de control, reglementare și menținere în funcțiune; planificarea transporturilor prioritare;**
  - l) asigurarea funcționării neîntrerupte a instalațiilor de epurare și distribuire a apei potabile;**
  - m) menținerea sistemelor informatice de orice tip (rețele, calculatoare);**
  - n) redirecționarea rutelor de transport, în funcție de priorități.**
- 10) Măsuri specifice Ministerului Apărării:**
- a) mobilizarea militarilor în rezervă din cadrul rezervei militare operaționale, pentru a asigura cu prioritate funcționarea ministerului;**
  - b) reducerea sau suspendarea activităților dispensabile, precum exerciții, stagii, misiuni și altele asemenea.**
- 11) Măsuri specifice pentru serviciile de urgență profesionale: acoperirea operațională a tuturor acțiunilor specifice de acordare a primului ajutor prin desfășurarea de acțiuni de relocare a personalului; menținerea organizării serviciilor de prim ajutor calificat.**
- 12) Măsuri specifice pentru serviciile funerare: aplicarea măsurilor pentru limitarea termenului examinării cauzelor decesului.**
- 13) Măsuri specifice pentru distribuirea produselor alimentare, a sticlelor de apă, a produselor de menaj și de igienă: în caz de prelungire semnificativă a situației de criză, populația este încurajată să își facă provizii de alimente neperisabile și de apă îmbuteliată în sticle; de asemenea, se încurajează cumpărarea proviziilor în cantități mari; în cazul în care se preconizează o situație de criză de scurtă durată, se vor descuraja cumpărăturile masive care pot conduce la lipsuri nejustificate de alimente.**
- 14) Măsuri specifice pentru instituțiile și unitățile de învățământ: Examinarea posibilităților de realizare a instruirii la distanță.**
- 15) Măsuri specifice pentru relațiile de bună vecinătate și sprijin în viața de zi cu zi:**
- a) autoritățile administrației publice locale vor implementa, aplica și încadra acțiunile de solidaritate între vecini, cu ajutorul colectivităților locale;**
  - b) apel la voluntariat cu sprijinul asociațiilor existente;**
  - c) la inițiativa autorităților administrației publice locale se va face identificarea persoanelor izolate și persoanelor fără domiciliu stabil etc.;**
  - d) sprijinirea materială și financiară de către autoritățile administrației publice locale și asociațiile de voluntari a persoanelor rămase fără ajutor din cauza epidemiei;**
  - e) stabilirea metodelor de acoperire a datoriei și creanțelor aferente serviciilor esențiale, metode adaptate situației curente;**
  - f) asigurarea consilierii psihologice pentru familiile victimelor.**
- 16) Măsuri specifice de salubritate și gestionare a deșeurilor menajere:**
- a) la nivelul localităților, agenții economici responsabili cu eliminarea deșeurilor menajere au ca atribuții colectarea și evacuarea deșeurilor; protejarea agenților de colectare a deșeurilor și menținerea stațiilor de epurare în stare de funcționare;**
  - b) la nivelul instituțiilor medico-sanitare se vor identifica, cu ajutorul colectivităților locale, spațiile adecvate de depozitare.**
- 17) Măsuri specifice pentru producția și transportul energiei (electricitate, hidrocarburi, gaze):**
- a) implementarea planului de resurse pentru hidrocarburi;**
  - b) implementarea imediată a unui sistem de producție cu personal redus.**
- 18) Măsuri specifice pentru serviciile de curierat:**
- a) încurajarea înlocuirii mijloacelor clasice prin utilizarea poștei electronice;**
  - b) reducerea serviciilor poștale dispensabile.**
- Obiectiv: evaluarea situației și prognozarea evoluției:**
- a) stabilirea și difuzarea unei sinteze zilnice a situației de către fiecare minister;**

- b) previziuni actualizate zilnic privind evoluția pandemiei, în baza datelor furnizate de centrele medicale și în conformitate cu datele privind decesele la domiciliu;
- c) informarea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene asupra măsurilor de combatere a pandemiei în alte țări;
- d) monitorizarea raportului consum/aprovizionare pentru produsele medicale și echipamentele de protecție și igienă.

SUBSECȚIUNEA C10: Situația 7
(Sfârșitul valului pandemic sau pauza
dintre două valuri pandemice succesive)

43. În lipsa unor criterii actualizate care să permită distingerea unui sfârșit de val pandemic de sfârșitul unei pandemii, situația 7 va fi declanșată doar dacă se observă următoarele particularități:
- a) OMS anunță reducerea cazurilor de boală în străinătate;
  - b) reducerea la nivel național a numărului de cazuri de boală sub pragul pandemic, reducere constatată în urma analizei curbei evolutive. Cu toate acestea, un nou val pandemic poate fi declanșat oricând, într-un interval de timp relativ scurt (de la două săptămâni la câteva luni).
44. Reactivarea unității de intervenție și monitorizare în cazul unui nou val de pandemie.
- Obiectiv: consolidarea organizării la nivel guvernamental, ministerial și teritorial:**
- a) analiza și actualizarea măsurilor decise anterior;
  - b) monitorizarea presei naționale și internaționale, monitorizarea opiniei publice;
  - c) rechemarea personalului din cadrul serviciilor esențiale;
  - d) evaluarea retrospectivă a organizării și a măsurilor aplicate pe fiecare domeniu de activitate: sănătate, activități sociale și economice și altele asemenea;
  - e) necesitatea completării /actualizării planului național de combatere a pandemiei la planurile ministerelor și la ansamblul de planuri cu destinație publică sau privată, aplicabile pe timp de pandemie;
  - f) schimb de informații cu țările afectate de pandemie.
- Obiectiv: asistență și sprijin pentru cetățenii moldoveni din străinătate:**
- a) mobilizarea personalului misiunilor diplomatice pentru informarea cetățenilor moldoveni din străinătate asupra evoluției situației de criză;
  - b) schimb de informații cu companiile locale care angajează cetățeni moldoveni stabiliți în străinătate;
  - c) redeschiderea școlilor și a centrelor culturale moldovenești existente din țările atinse de pandemie și cele vecine, în funcție de deciziile ambasadurilor sau consulilor.
- Obiectiv: evaluarea situației și anticiparea evoluției viitoare:**
- a) monitorizarea indicatorilor socio-economici și medico-sanitari;
  - b) informarea Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, cu ajutorul corpurilor diplomatice din țările atinse de pandemie, asupra situației economice, sociale, geopolitice și medicale din țările respective;
  - c) analiza situației companiilor afectate;
  - d) analiza situației companiilor de asigurări și a despăgubirilor, dacă este cazul;
  - e) analiza situației focarelor de infecție afectate pe timp de pandemie.
- Obiectiv: pregătirea unei structuri de intervenție în caz de declanșare a unui nou val pandemic:**
- a) evaluarea și reprovizionarea stocurilor insuficiente cu produse medicale și materiale biomedicale;
  - b) evaluarea depozitelor de măști respiratorii și reprovizionarea stocurilor existente prin intermediul rețelelor de producție specializate;
  - c) în cazul cetățenilor moldoveni stabiliți în străinătate, se va menține sistemul de monitorizare a rețelei de consilieri medicali pentru gripă și informarea companiilor angajatoare;
  - d) analiza eficacității tratamentelor aplicate și a măsurilor de combatere a gripei (carantină, profilaxie), actualizarea protocolului în fiecare caz;
  - e) aplicarea sau continuarea procesului de vaccinare a populației, reprovizionarea cu vaccin antigripal pandemic.
- Obiectiv: informarea populației, a oficialităților, a specialiștilor din domeniu și a societăților comerciale:**

- a) cu toate că informațiile oferite vor avea un caracter mai puțin dramatic, astfel facilitând întoarcerea la o viață normală, acestea trebuie să aibă drept scop menținerea stării de alertă în cazul în care boala se poate declanșa din nou; populația trebuie informată asupra măsurilor care vor fi menținute, adaptate situației sau eliminate definitiv;
  - b) informarea companiilor de turism și de transport asupra interdicțiilor, restricțiilor și condițiilor particulare care se vor pune în aplicare pentru transportul internațional;
  - c) informarea populației asupra măsurilor care vor fi menținute, adaptate situației sau eliminate definitiv;
  - d) informarea cadrelor din domeniul sănătății asupra eliminării, modificării sau menținerii măsurilor sanitare și asupra noilor reglementări care urmează a fi implementate;
  - e) informarea publicului asupra structurilor de sprijin implementate (economice, sociale, psihologice);
  - f) informarea presei asupra situației actuale și a progresului înregistrat în urma măsurilor luate.
- Obiectiv: asistență și sprijin pentru populație în vederea reluării activităților sociale și economice obișnuite:**
- a) asistență și sprijin pentru focarele atinse de pandemie. Sprijin material pentru persoanele rămase fără resurse. Se acordă sprijin social și consiliere psihologică persoanelor afectate;
  - b) monitorizarea procedurilor de compensare de către companiile de asigurări;
  - c) colectarea tuturor informațiilor cu ajutorul serviciilor de stat; informații de orice natură care să permită o evaluare exactă a situației socio-economice și a curbei evolutive;
  - d) identificarea activităților ce urmează a fi relansate cu prioritate;
  - e) pregătirea unei structuri de relansare a proceselor economice;
  - f) analiza mecanismelor de susținere a sectoarelor care întâmpină dificultăți.

Anexa nr. 1

la Planul-cadru intersectorial gradual pentru combaterea efectelor pandemiei cu virusul gripal nou A(H1N1) în Republica Moldova Structura-cadru a planului de asigurare a continuității activității în cazul unei pandemii

I. Introducere

1. Planul de asigurare a activităților de bază, la nivelul unei instituții sau al unei întreprinderi, în cazul unei pandemii care nu permite continuitatea activității la capacitatea ei normală.
2. Structura propusă este una generică și trebuie adaptată la fiecare instituție în parte.
3. Segmentele ce pot fi grav afectate la nivelul unei instituții sau întreprinderi, în perioada unei pandemii, includ resursele umane afectate de absența personalului – rata absenteismului poate atinge chiar 50% în perioada de vârf a valului de pandemie. Absența personalului se poate datora uneia sau mai multor cauze:

- a) îmbolnăvire;
- b) necesității de a rămâne acasă în vederea îngrijirii unor membri ai familiei bolnavi;
- c) refuzului de a se deplasa la locul de muncă din teama de a nu se îmbolnăvi;
- d) lipsei mijloacelor de transport;
- e) efectuării altor activități de voluntariat în comunitate;
- f) îngrijirea copiilor, în cazul închiderii școlilor.

Alți factori ce pot afecta continuitatea activității:

- a) furnizarea unor materiale necesare continuării activității;
- b) continuitatea serviciilor și livrărilor furnizate de firmele/instituțiile subcontractate;
- c) creșterea cererii pentru anumite tipuri de servicii, precum accesul la Internet;
- d) utilizarea telefoniei mobile și fixe și altele asemenea;
- e) scăderea cererii pentru anumite servicii, precum turism, călătoriile etc.

II. Principiile de întocmire

1. Pandemia poate cuprinde Republica Moldova oricând.

2. Pandemia poate afecta țara în valuri, fiecare val durînd aproximativ 8 săptămîni, vîrfurile atacului fiind atins în cursul celei de a IV-a săptămîni, cînd se așteaptă o rată de absenteism de la locul de muncă de pînă la 50%.

3. Instituțiile autorităților publice centrale și locale trebuie să asigure populația cu serviciile de bază necesare care nu pot fi întrerupte.

4. Agenții economici a căror funcționare este necesară și ar putea deveni un risc dacă securitatea funcționării este afectată trebuie să asigure operarea în condiții de siguranță sau să decidă eventuala închidere parțială sau totală a activității, dacă acest lucru este necesar/posibil, precum sînt termocentralele, Agenția „Apa-Canal” și altele asemenea.

5. Agenții economici a căror funcționare este necesară în vederea asigurării alimentației populației și a furnizării unor servicii de bază indispensabile trebuie să asigure operarea în condițiile de siguranță a fabricilor de pîine, a furnizorilor de apă, energie și altele asemenea.

III. Componentele principale ale Planului

1. Definirea pragului de activare a planului și a fiecărei componente a planului, luînd în considerare evoluția situației, cum ar fi:

a) nivelul de activare 0 /pregătire;

b) nivelul de activare I, în cazul în care riscul pandemiei este aparent;

c) nivelul de activare II, în cazul în care în Republica Moldova sînt cazuri izolate, fără transmitere secundară;

d) nivelul de activare III, în cazul în care există transmitere secundară în Republica Moldova;

e) nivelul de activare IV, în cazul în care încep să apară absențe în cadrul personalului, luînd în considerare procentul și categoriile de personal absent;

f) nivelul de activare V, în cazul în care personalul revine la locul de muncă și începe restabilirea activității normale.

2. Stabilirea necesității funcționării instituției sau a uzinei și oportunitatea închiderii parțiale sau totale pe o anumită perioadă de timp.

3. Definirea activităților de bază necesare, care nu pot fi întrerupte.

4. Definirea activităților critice a căror funcționare este obligatorie și necesită măsuri speciale de siguranță.

5. Definirea activităților care pot fi întrerupte pentru o anumită durată de timp.

6. Definirea funcțiilor-cheie care trebuie să fie asigurate permanent în vederea funcționării instituției sau uzinei.

7. Definirea funcțiilor critice care trebuie să fie asigurate permanent pentru siguranța funcționării unei uzine.

8. Definirea funcțiilor care pot fi suspendate parțial sau total pentru o anumită perioadă de timp.

9. Stabilirea listei persoanelor-cheie și a înlocuitorilor acestora.

10. Stabilirea listei persoanelor aflate la pensie și care pot fi rechemate pentru asigurarea unor funcții-cheie sau a unor activități de bază.

11. Stabilirea programului de lucru pentru asigurarea operațiunilor de bază necesare populației în condițiile absenței unei cote de 10%, 20%, 30%, 40% și 50% din personalul necesar asigurării activității.

12. Stabilirea modului de lucru /operare în cazul absenței unor persoane-cheie care nu pot fi înlocuite și a căror absență poate afecta siguranța operării unei uzine.

13. Stabilirea măsurilor necesare pentru anularea concediilor de odihnă și rechemarea personalului aflat în concediu.

14. Stabilirea măsurilor de interzicere a deplasărilor persoanelor-cheie, precum și a personalului de bază necesar funcționării instituției sau uzinei în zonele afectate.

IV. Funcții ce necesită a fi create în timpul unei pandemii sau în perioada premergătoare declarării unei pandemii

1. Responsabil de management în caz de gripă pandemică:

a) stabilirea unui sistem de monitorizare și depistare a personalului bolnav sau suspectat de a fi bolnav în contextul unei pandemii;

- b) informarea medicului de familie de îmbolnăvirea personalului și verificarea dacă lista de contacte a fost stabilită și dacă măsurile de izolare au fost impuse;
- c) stabilirea unui proces de reducere a contactelor care nu sînt necesare în cadrul instituției sau al uzinei în rîndul personalului propriu, precum și între personalul propriu și public;
- d) stabilirea unui proces /unei modalități de încurajare a revenirii personalului la lucru după îmbunătățirea stării lor de sănătate și trecerea perioadei de carantină;
- e) asigurarea existenței la locul de muncă a unei cantități suficiente de materiale necesare igienei personale, a păstrării curățeniei, precum și a echipamentelor de protecție personală pentru personalul care devine bolnav la locul de muncă, precum și pentru personalul care intră în legătură cu publicul.

2. Consultant medical:

- a) instituția sau uzina trebuie să aibă un consultant medical, dacă nu are personal medical propriu;
- b) consultantul medical are rolul de a verifica măsurile luate de responsabilul cu gripa din cadrul instituției, precum și de a asigura sfaturile necesare și consultarea personalului la nevoie;
- c) comunicarea cu personalul instituției, oferind explicații și răspunsuri la întrebările acestora.

V. Alte măsuri specifice instituției, considerate necesare de a fi incluse în Planul antipandemic

Este necesară informarea personalului despre acest plan, astfel încît activarea lui și implementarea măsurilor să fie mai ușoară. Explicațiile trebuie să sublinieze că acest plan asigură reacțiile pentru unele scenarii care nu sînt obligatorii și care sînt în unele privințe exagerate, dar a căror apariție nu poate fi exclusă.

Anexa nr. 2

**la Planul-cadru intersectorial gradual
pentru combaterea efectelor pandemiei cu virusul
gripal nou A(H1N1) în Republica Moldova
anexa nr.2**

Anexa nr. 3

**la Planul-cadru intersectorial gradual
pentru combaterea efectelor pandemiei cu virusul
gripal nou A(H1N1) în Republica Moldova**

anexa nr.3

Anexa nr. 4

**la Planul-cadru intersectorial gradual
pentru combaterea efectelor pandemiei cu virusul
gripal nou A(H1N1) în Republica Moldova**

**Date ce trebuie raportate în cadrul
componentei de alertă rapidă și răspuns:**

- 1) un cod unic de legătura între caz și proba de laborator - vîrstă și sex - date de localizare geografică;
- 2) clasificarea cazurilor (suspect, probabil, confirmat sau exclus drept caz de gripă) – data debutului;
- 3) statusul la data raportării (internat, în izolare (acasă sau la spital), ventilat artificial, externat;
- 4) expunerea la sursă și data ultimei expuneri;
- 5) relația cu celelalte cazuri din cluster;
- 6) prezentarea clinică: febră, anormalități la radiografia pulmonară, dificultăți de respirație;
- 7) status, în caz de deces – data decesului;
- 8) tipul și data la care au fost prelevate specimene clinice;
- 9) tratament cu preparate antivirale;
- 10) istoricul bolii și semnele și simptomele prezentate inițial;
- 11) istoricul expunerii;
- 12) istoricul eventualelor boli preexistente;
- 13) date clinice de laborator;
- 14) istoricul tratamentului;

- 15) numele laboratorului;
- 16) caracterizarea antigenică a virusului;
- 17) sensibilitatea la preparate antivirale;
- 18) histograma cazurilor după data debutului și data expunerii;
- 19) definițiile de caz folosite și algoritmul folosit pentru screening;
- 20) criteriile de testare pentru cazuri;
- 21) rezultatele investigației izbucnirii în rândul animalelor;
- 22) evidența transmiterii interumane;
- 23) amploarea acțiunilor de asomare a animalelor, dacă a fost cazul;
- 24) folosirea de preparate antivirale;
- 25) măsuri de izolare sau carantină;
- 26) controale la graniță sau restricții de mișcare.

Anexa nr. 5

**la Planul-cadru intersectorial gradual
pentru combaterea efectelor pandemiei cu virusul
gripal nou A(H1N1) în Republica Moldova**

DATE COLECTATE

în cadrul componentei de evaluare comprehensivă:

- 1) un cod unic de legătură între caz și proba de laborator;
- 2) vîrstă și sex;
- 3) date de localizare geografică;
- 4) data debutului, data detectării, data spitalizării;
- 5) semne și simptome clinice;
- 6) istoricul bolilor preexistente, anamneza imunizărilor;
- 7) date de expunere□;
- 8) date de urmărire ce vor include simptome și complicații, tratament, efecte adverse ale tratamentului cu preparate antivirale, radiografii, status (însănătoșire, complicații, deces);
- 9) probe prelevate și rezultate;
- 10) status final: infirmat, probabil, confirmat;
- 11) numele laboratorului;
- 12) caracterizarea antigenică completă a virusului;
- 13) determinarea sensibilității antivirale;
- 14) caracterizarea moleculară;
- 15) date zilnice despre numărul de cazuri suspecte în punctele de triaj, numărul internărilor, numărul de cazuri probabile și confirmate, numărul deceselor și al externărilor.

Anexa nr. 6

**la Planul-cadru intersectorial gradual
pentru combaterea efectelor pandemiei cu virusul
gripal nou A(H1N1) în Republica Moldova**

DATE COLECTATE

în cadrul componentei de monitorizare

1. Date minime de raportare:

- 1) Activitate (poate fi indicată prin numărul de cazuri de gripă confirmate cu laboratorul sau printr-o activitate crescută sau neobișnuită a bolilor respiratorii):
  - da;
  - nu;
  - nici o informație disponibilă.
- 2) Răspîndirea geografică a pandemiei la nivelul țării, care va fi raportată conform următoarelor categorii:
  - a) lipsa activității: fără cazuri de gripă pandemică confirmate de laborator și fără creșterea morbidității în țară;
  - b) activitate sporadică: cazuri izolate de gripă pandemică în zone restrînse;

- c) activitate locală: focare de infecții respiratorii sau gripă pandemică confirmată în zone restrânse;
- d) activitate regională: focare de gripă sau gripă pandemică confirmată de laborator în una sau mai multe regiuni cu populație care cuprinde mai puțin de 50% din populația totală a țării;
- e) răspândire extinsă: focare de gripa sau gripă pandemică confirmată de laborator în una sau mai multe regiuni cu populație care cuprinde mai mult de 50% din populația totală a țării.

3) Tendință (la nivel național):

- a) crescător: număr crescut de cazuri sau/și zone afectate de gripă pandemică comparativ cu săptămîna precedentă;
- b) stabil: număr stabil de cazuri sau/și zone afectate de gripă pandemică comparativ cu săptămîna precedentă;
- c) descrescător: număr scăzut de cazuri sau/și zone afectate de gripă pandemică comparativ cu săptămîna precedentă;
- d) nici o informație disponibilă.

Aceste constatări se bazează pe cazurile raportate de unități-santinellă, pe datele de absenteism de la școală/serviciu datorate afecțiunilor respiratorii, pe datele referitoare la utilizarea de produse farmaceutice pentru simptome determinate de infecții respiratorii, pe numărul de vizite la camera de urgență pentru probleme respiratorii, pe numărul de decese datorită afecțiunilor respiratorii sau alte surse de date asemănătoare.

4) Intensitate (estimarea nivelului general al infecțiilor respiratorii în populație):

- a) scăzută sau moderată: nici o creștere sau o creștere ușoară a ponderii populației afectate;
- b) crescută: o mare parte din populație este afectată;
- c) foarte crescută: o proporție foarte mare din populație este afectată;
- d) nici o informație disponibilă.

5) Impact:

- a) ușor: un număr semnificativ de persoane bolnave, dar forma de boala este ușoară la majoritatea grupelor de vîrstă. Serviciile esențiale rămîn neafectate în mare măsură și solicitarea infrastructurii de sănătate nu este sau este doar ușor crescută;
- b) intermediar: un număr mare de persoane cu afecțiuni severe ce implică absența acestora de la serviciu/școală. Creșterea considerabilă a spitalizărilor datorate afecțiunilor respiratorii;
- c) sever: un număr mare de persoane cu afecțiuni severe, ceea ce conduce la absenteism școlar/de la locul de muncă. Afectarea infrastructurii serviciilor de sănătate și a serviciilor esențiale;
- d) nici o informație disponibilă.

6) Date de laborator:

- a) numărul de probe colectate pentru testarea gripei;
- b) numărul de probe testate și subtipate care sînt pozitive pentru gripă.

2. Date suplimentare:

1) date din sistemul-santinellă de supraveghere a infecțiilor respiratorii acute severe (facilități de spitalizare):

- a) numărul de cazuri noi de infecții respiratorii acute severe raportate în ultima săptămîna, după grupa de vîrstă (dacă sînt disponibile);
- b) mărimea populației acoperite (dacă este posibil după grupa de vîrstă);
- c) numărul total de internări;
- d) numărul de unități care raportează.

2) Date din sistemul-santinellă pentru gripă:

- a) numărul de cazuri noi de gripă raportate în ultima săptămîna, după grupa de vîrstă (dacă sînt disponibile);
- b) populația deservită de unități-santinellă (dacă este posibil, după grupa de vîrstă);
- c) numărul total de pacienți externăți pentru toate cauzele;
- d) numărul de unități care raportează.

3) Date din alte tipuri de supraveghere, precum raportarea deceselor în timp real, date despre internări și externări și altele asemenea:

- a) numărul de cazuri noi și decese prin pneumonie sau afecțiuni respiratorii, raportate în ultima săptămână;**
- b) procentul de decese, internări sau externări datorate pneumoniei sau afecțiunilor respiratorii, din total, în ultima perioadă;**
- c) estimarea excesului de mortalitate sau a internărilor, bazată pe datele ultimei săptămâni (în funcție de vîrstă).**